

Héraðsdómur Reykjavíkur

Dómur mánudaginn 10. febrúar 2020

Mál nr. S-5870/2019:

Héraðssaksóknari

(Anna Barbara Andradóttir aðstoðarsaksóknari)

gegn

Heinz Bernhard Sommer og

(Þorgils Þorgilsson lögmaður)

Victori-Sorin Epifanov

(Gísli M. Auðbergsson lögmaður)

Dómur

I.

Ákæra og dómkröfur:

Mál þetta var dómtekið 16. janúar 2020 en það var höfðað með ákæru héraðs-saksóknara, dags. 23. október 2019, á hendur Heinz Bernhard Sommer, þýskum ríkisborgara, fæddum [...], [...], og Victor-Sorin Epifanov, rúmenskum ríkisborgara, fæddum [...], [...], „fyrir stórfellt fíkniefnalagabrot, með því að hafa fimmtudaginn 1. ágúst 2019 staðið saman að innflutningi til Íslands á samtals 37.755,28 g af amfetamíni, sem hafði 69,8 % meðalstyrkleika í þurru sýni[,] og 4.965,28 g af kókaíni, sem hafði 81,5 % meðalstyrkleika, ætluðu til söludreifingar í ágóðaskyni. Fíkniefnin fluttu ákærðu frá Þýskalandi falin í innanverðri farangursgeymslu bifreiðar af gerðinni Austin Mini Cooper með skráningarnúmerið [...], til Danmerkur og þaðan með farþegaferjunni Norrænu til Seyðisfjarðar, þar sem fíkniefnin fundust við leit.

Brot ákærðu telst varða við 173. gr. a. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. lög nr. 64/1974 og 32/2001.

Þess er krafist að [ákærðu] verði [dæmdir] til refsingar og greiðslu alls sakarkostnaðar.

Krafist er upptöku á samtals 37.755,28 g af amfetamíni og 4.965,28 g af kókaíni, með vísan til 6. mgr. 5. gr. laga um ávana- og fíkniefni nr. 65/1974 og 2. mgr. 14. gr. reglugerðar um ávana- og fíkniefni og önnur eftirlitsskyld efni nr. 233/2001, sbr. reglugerð nr. 848/2002.“

Með framhaldsákæru héraðssaksóknara, dags. 18. nóvember 2019, var gerð viðbót við framangreinda ákæru, svohljóðandi: „Þá er þess jafnframt krafist að bifreiðin [...], sem notuð var til að flytja framangreind fíkniefni til landsins og lögregla lagði hald á verði gerð upptæk samkvæmt 1. [tölulið] 1. mgr. 69. gr. a. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 2. gr. laga nr. 140/2009.“

Ákæruvaldið gerir sömu dómkröfur og greinir í ákæru og framhaldsákæru. Ákærði Heinz Bernhard krefst aðallega sýknu en til vara að honum verði dæmd vægasta refsing er lög leyfa. Þá krefst hann hæfilegra málsvarnarlauna sem greiðist úr ríkissjóði. Ákærði Victor-Sorin gerir þær kröfur aðallega að hann verði sýknaður af öllum kröfum ákæruvaldsins, kröfu um upptöku á bifreið verði vísað frá dómi og dæmd verði hæfileg málsvarnarlaun til skipaðs verjanda að mati réttarins sem greiðist úr ríkissjóði ásamt öðrum málskostnaði. Til vara er krafist vægustu refsingar og að gæsluvarðhald dragist frá refsingu, auk frávísunar á upptökukröfu vegna bifreiðar og málsvarnarlauna að mati réttarins sem greiðist úr ríkissjóði. Ákærði Victor-Sorin lætur hins vegar ekki til sín taka kröfu um upptöku á haldlögðum fíkniefnum.

II.

Málavextir:

1.

Þann 1. ágúst 2019 komu ákærðu til Seyðisfjarðar sem farþegar með ferjunni Norrænu sem sigldi 30. júlí sama ár frá Hirtshals í Danmörku með viðkomu í Þórshöfn í Færeyjum. Í ferjunni höfðu þeir með sér Austin Mini Cooper-fólksbifreið með þýska skráningarnúmerinu [...]. Ákærðu voru stöðvaðir af tollgæslu við landgöngu þegar bifreiðinni var ekið um grænt tollhlið. Ákærði Heinz var ökumaður en ákærði Victor-Sorin

farþegi. Bifreiðin var tekin til skoðunar í nálægu leitarrými tollgæslu. Fíkniefnaleitarhundur fann lykt í afturhluta bifreiðarinnar og við frekari leit í þeim hluta bifreiðarinnar fundust fíkniefni í sérútbúnu hólfi. Lagt var hald á fíkniefnin, bifreiðina og önnur sakargögn, auk þess sem ákærðu voru handteknir og síðar úrskurðaðir í gæsluvarðhald.

Lögreglustjórinn á Austurlandi fór með rannsókn málsins. Ákærðu gáfu skýrslur með réttarstöðu sakbornings dagana 1., 15. og 28. ágúst 2019, auk þess sem haldlagðar ljósmyndir voru bornar undir þá 19. sama mánaðar. Bar þeim saman um að þeir hefðu ekki vitað af fíkniefnunum í bifreiðinni og gerðu nánari grein fyrir tilgangi ferðalagsins eins og atvik horfðu við þeim, auk annarra atvika sem voru undir í lögreglurannsókninni.

2.

Samkvæmt skýrslum lögreglu hafði framangreindum efnum verið komið fyrir í sérútbúnu og lokuðu hólfi undir farangursgeymslu aftan í bifreiðinni. Hólfið var læst með raflokum sem voru tengdar við stýribúnað með þráðlausu aðgengi eða fjarstýringar-búnaði. Lögreglu var unnt að komast inn í hólfið með því að fjarlægja ytri afturstuðara og opna rennisþjald sem búið var að koma fyrir á innri stuðara. Þessu til viðbótar reyndist staðsetningarbúnaður með hollensku símkorti vera falinn í mælaborði bifreiðarinnar.

Samkvæmt upplýsingum sem lögregla aflaði er bifreiðin skráð á ákærða Victor-Sorin í þýskri ökutækjaskrá. Þá fengust upplýsingar um að bifreiðin hefði áður verið skráð á ákærða Victor-Sorin í sömu ökutækjaskrá með önnur skráningarnúmer. Lögregla aflaði upplýsinga um ferðir ákærðu í Danmörku áður en þeir fóru í ferjuna í Hirtshals. Samkvæmt þeim upplýsingum höfðu þeir komið akandi á bifreiðinni til Danmerkur frá Þýskalandi um landamæri á Suður-Jótlandi. Einnig rannsakaði lögregla gögn í sím-tækjum ákærðu, auk þess sem aflað var fjarskiptaupplýsinga um notkun þeirra tækja. Þá var leitað að fingraförum á umbúðum haldlagðra fíkniefna og á öðrum sakargögnum en sú leit skilaði ekki árangri. Þessu til viðbótar tók rannsóknin til annarra ferðalaga ákærðu, peningasendinga með Western union, hótélbókana og annarra upplýsinga af sama toga.

Í rannsóknargögnum kemur meðal annars fram að ákærðu hafi áður ferðast saman til og frá landinu með Norrænu á tímabilinu frá 2. til 9. ágúst 2018, auk þess sem þeir hafi í þeirri ferð haft með sér sömu bifreið en á öðrum skráningarkerkjum. Þeir hafi á því tímabili dvalið á gistiheimili í Reykjavík. Ákærðu hafi dagana 14. og 15. febrúar 2019 farið saman á umræddri bifreið til Basel í Sviss. Jafnframt hafi þeir 17. maí sama ár farið saman á bifreiðinni til Oslóar í Noregi. Þá verður ráðið af gögnum að lögregla

telji vísbendingar vera uppi um að ákærðu kunni að hafa skilið við bifreiðina en aðrir menn tekið við og skilað henni til baka til þeirra eftir stuttan tíma. Bifreiðin hafi á tímabili milli fyrrgreindra ferða verið geymd í Hollandi. Einnig hafi rannsóknin leitt í ljós að ákærðu hafi ferðast saman dagana 5. – 8. júlí 2019 til og frá Malaga á Spáni með flugi um Düsseldorf í Þýskalandi. Þá hafi rannsókn leitt í ljós að ákærði Victor-Sorin hafi 11. júlí 2019 komið með farþegaflugi til Íslands frá Þýskalandi og verið hér á landi til 17. sama mánaðar og haldið til á gistiheimilum í Reykjavík. Ákærði Victor-Sorin hafi á því tímabili verið í fylgd með tveimur nafngreindum mönnum, erlendum, sem hafi komið til landsins með farþegaflugi frá Þýskalandi dagana 12. og 13. sama mánaðar. Þeir þrír hafi síðan farið með sama farþegaflugi frá landinu til Amsterdam í Hollandi, og þá hafi verið misræmi í fjölda ferðataska þeirra við komu og brottför frá landinu. Einnig hafi rannsókn leitt í ljós að ákærðu virðast hafa sótt saman umrædda bifreið í Hollandi við upphaf seinni ferðarinnar til Íslands, en það varð síðar til þess að þeir voru handteknir hér á landi með fyrrgreind fíkniefni, eins og áður greinir.

Þessu til viðbótar reyndi lögreglan á Austurlandi, með aðstoð lögreglu í Þýskalandi, að hafa uppi á ætluðum samstarfsmanni ákærða Victors-Sorin í Þýskalandi, A, rúmenskum ríkisborgara, búsettum í Þýskalandi, sem talinn var tengjast innflutningi fíkniefnanna með ólögmætum og saknæmum hætti. Það bar hins vegar ekki árangur og var maðurinn talinn hafa yfirgefið Þýskaland eftir að rannsókn málsins hófst. Þá reyndist lögreglu ekki unnt að hafa uppi á manni í Þýskalandi með nafnið B, sem ákærði Victor-Sorin bar um að stæði að baki ferðalagi sínu til Íslands.

3.

Samkvæmt efnaskýrslu tæknideildar lögreglu reyndust hin haldlögðu fíkniefni samkvæmt forprófi og vigtun vera samtals 37.755,28 g af amfetamíni og 4.965,28 g af kókaíni. Lögregla sendi sýni úr efnunum til frekari rannsóknar hjá rannsóknarstofu Háskóla Íslands í lyfja- og eiturefnafræði. Með matsgerðum rannsóknarstofunnar, dags. 21. ágúst 2019 og 20. september sama ár, var staðfest að um var að ræða amfetamín og kókaín. Amfetamínsýni, þrjátíu og sex talsins, reyndust vera rök og með styrkleika á bilinu 68–73%, að mestu í formi amfetamínsúlfats, og var meðalstyrkleikinn 69,8%. Þá reyndust kókaínsýni, tvö talsins, vera með kókaínstyrkleika 80% og 83% og voru bæði sýnin þurr. Samanlögð heildarþyngd amfetamínsýnanna við komu á rannsóknarstofuna var 109,70 g en eftir þurrkun vógu þau samtals 36,73 g. Að því virtu var reiknuð lokþyngd alls hins

haldlagða amfetamíns hjá lögreglu talin vera 12.641,31 g miðað við að efnin væru þurr. Á rannsóknarstofunni var einnig lagt mat á áætlað magn hinna haldlögðu efna miðað við lægri styrkleika ef efnin hefðu verið útpynnt til neyslu með óvirku íblöndunarefni. Samkvæmt því var magn hins haldlagða amfetamíns talið samsvara 73,5 kg miðað við 12% styrk. Þá var magn hins haldlagða kókaíns talið samsvara 6,7 kg miðað við 60% styrk.

4.

C efnaverkfræðingur var dómkvaddur sem matsmaður eftir málshöfðun til þess að gera mat samkvæmt beiðni ákærða Victors-Sorin. Samkvæmt matsbeiðni var óskað eftir að matsmaður skoðaði og mæti ástand falins, sérútbúins, leynilegs hólfis innan við skráningarnúmer aftan á bifreiðinni. Aðallega var óskað mats á því hvað ráða mætti af ástandi hólfisins og bifreiðarinnar að öðru leyti um það hvenær hólfíð hefði verið útbúið og hvenær breytingar á bifreiðinni sem því tengdust hefðu verið gerðar. Í því sambandi var sérstaklega vísað til tæringar, ryðmyndunar og ástands á suðum. Þessu til viðbótar var óskað eftir að matsmaður tæki allt annað fram sem hann teldi skipta máli til að upplýsa um sakarefni málsins.

Í niðurstöðu matsgerðar greinir meðal annars að matsmaður telji að ómögulegt sé að segja nákvæmlega til um hvenær umrætt geymsluhólf var útbúið. Til þess að matsmaður geti sagt til um eða leitt líkum að því hvenær breytingar voru gerðar á bifreiðinni, miðað við mat á ryðtæringu og ástand á suðum, þurfi að liggja fyrir nánari upplýsingar um almennan akstur bifreiðarinnar og veðurfar á þeim stöðum þar sem henni var ekið á síðasta einu eða tveimur árum, hvort hún hafi verið geymd innanhúss eða hvort hún hafi ávallt verið geymd utanhúss á milli þess sem ákærðu fóru í ferðir um Evrópu síðastliðið eitt ár. Miðað við sjáanlegar ryðskemmdir og fleira, sem nánar greinir í matsgerð, og þar sem ekki sjáist neindir ryðpyttir eða djúptæring í stálplötum í breytingum á afturenda bifreiðarinnar, sem og að bifreiðin hafi verið í almennum akstri í Þýskalandi og nágrenni, dragi matsmaður þá ályktun að umræddar breytingar hafi verið gerðar á tímabilinu janúar til júlí 2018.

III.

Skýrslutökur fyrir dómi:

1.

Ákærði Heinz gaf skýrslu fyrir dómi. Í framburði hans kom meðal annars fram að hann væri þýskur ríkisborgari á eftirlaunum. Hann væri fráskilinn og ætti einn son og væri fyrrverandi bankastarfsmaður. Þá væri ákærði talsvert skuldugur vegna skatta. Ákærði hefði dagsdaglega ekki haft mikið að gera og hann hefði kynnst meðákærða á árinu 2018. Sambandi þeirra lýsti ákærði þannig að þeir þekktust vel en það væri þó ekki svo náði að þeir væru góðir vinir. Þeir hefðu talað saman á ensku og þýsku. Ákærði tali hins vegar ekki mikla ensku og meðákærði tali ekki mikla þýsku og samskipti þeirra hefðu verið eftir því. Ákærði hefði kynnst meðákærða í gegnum fyrrgreindan A en hann væri Rúmeni og þau kynni hefðu tengst umræddri bifreið og byggingarfyrirtæki þess manns. A hefði fyrst haft samband við ákærða á árinu 2018 og beðið hann að sjá um bókhald fyrir byggingarfyrirtækið. Af því hefði hins vegar ekki orðið. Einhverju síðar á því sama ári hefði A aftur haft samband við ákærða og spurt hann hvort hann gæti farið með meðákærða til Íslands. Hefði hann verið beðinn að vera ökumaður og honum boðið að hann fengi ferðina að launum sem frí þar sem allt væri greitt fyrir hann. Hann hefði verið spurður hvort hann væri með gilt ökuskírteini og hvort hann vildi fara í ferðina. Ákærði hefði samþykkt það en hann hefði ekki átt neitt val um það hvernig hann skyldi ferðast til landsins. A hefði í framhaldi kynnt hann fyrir meðákærða og þeir hist í fyrsta skipti. Þeir þrír hefðu svo farið á ferðaskrifstofu og bókað ferð til Íslands og A greitt fyrir ferðina. Ákærða hefði verið fengin umrædd bifreið til ferðarinnar og enginn önnur bifreið hefði komið til greina í því sambandi. Ákærði hefði ekki vitað það fyrir fram hvaða bifreið ætti að nota. Hann hefði farið með meðákærða og þeir sótt bifreiðina í bílakjallara og tveir eða þrír vinnufélagar meðákærða þá verið með. Ákærði hefði ekki verið búinn að sjá mennina áður og hann hefði ekki séð þá eftir þetta.

Ákærði og meðákærði hefðu farið með bifreiðinni frá Þýskalandi til Danmerkur og þaðan með ferju til Íslands. Ferðin hefði verið farin í ágúst 2018 og það verið í fyrsta skipti sem ákærði kom til Íslands. Þá hefði þetta verið fyrsta ferð hans á bifreiðinni. Ákærði hefði verið í frí og fengið allt frítt í ferðinni, mat og gistingu. Hann hefði ekki spurt neinna spurninga og ekki fundist neitt undarlegt eða grunsamlegt vera við þetta. Þá kvaðst ákærði ekki vita hvers vegna þeir fóru á bifreið. Hann hefði lagt bifreiðinni við gistiheimili í Reykjavík og ekki hefði verið hreyft við henni fyrir en þeir fóru til baka til

Þýskalands. Á meðan þeir dvöldu í Reykjavík hefðu þeir drukkið bjór, skoðað sig um og annað í þeim dúr. Meðákærði hefði verið með honum allan tímann í ferðinni, auk þess sem meðákærði hefði hitt frænda sinn sem hefði verið staddur á landinu, en sá maður væri búsettur í Bandaríkjunum. Ákærði hefði ekki vitað af frændanum fyrr en eftir að þeir voru komnir til landsins. Þeir hefðu síðan farið sömu leið til baka með ferjunni og kannaðist ákærði ekki við að það væri rétt sem fram hefði komið hjá meðákærða við skýrslutöku hjá lögreglu að meðákærði hefði geymt umslag með peningum í töskunni hans á heimleiðinni.

Ákærði hefði farið fleiri ferðir á bifreiðinni eftir þetta á árinu 2019, annars vegar til Basel og hins vegar til Oslóar. Þessar tvær ferðir hefðu verið farnar í tengslum við vinnu meðákærða sem hefði verið með honum í bæði skiptin. Í Basel hefðu þeir gist eina nótt á hóteli og bifreiðinni verið lagt á einkabílastæði við hótelið. Ákærði kannaðist við að meðákærði hefði farið af hótelinu og hitt einhvern mann, arkitekt, og síðan komið til baka. Þá kvaðst ákærði hafa tekið eftir því morguninn eftir að búið var að færa bifreiðina til á bifreiðastæði hótelsins. Ákærði kvaðst hins vegar ekki kannast við þann framburð sinn hjá lögreglu, sem borinn var undir hann fyrir dómi, að hann hefði tekið eftir því að bifreiðin væri horfin. Þá kannaðist ákærði ekki við framburð sinn hjá lögreglu þess efnis að hann hefði rætt við meðákærða og furðað sig á því að bifreiðin hefði horfið eða að meðákærði hefði reynt að eyða því samtali. Ákærði kvaðst hins vegar kannast við það að hafa spurt meðákærða af hverju bifreiðin væri ekki í sama bifreiðastæði og meðákærði hefði svarað honum einhverju sem hann myndi ekki lengur hvað hefði verið. Þá hefði ákærði ekki spurt frekar en honum hefði fundist þetta skrytið.

Ákærði kvaðst ekki vita hvort einhver annar hefði verið að nota bifreiðina á milli þeirra ferða sem hann fór á henni eða hver hefði verið með umráð hennar. Hann hefði ekki kannað kílómetrastöðu bifreiðarinnar á milli ferða en þá hefði hún verið geymd á sama stað. Honum hefði fyrst verið sagt að kona meðákærða ætti bifreiðina en síðar fengið að vita, eða honum orðið ljóst, að A ætti í raun bifreiðina.

Þessu til viðbótar hefði ákærði farið ásamt meðákærða til Malaga á Spáni. Ferðin hefði verið frá föstudegi til mánudags og þeir farið saman með flugi.

Varðandi síðari ferðina til Íslands, þá hefði ákærði vitað að hann ætti að fara á sömu bifreið og hann hefði gert áður. Meðákærði hefði látið hann vita um ferðina með skilaboðum á Facebook um þremur eða fjórum vikum áður en ferðin var farin. Hann hefði hins vegar ekki vitað nákvæmlega hvenær hann ætti að fara. Hann hefði ekki farið með

á ferðaskrifstofuna þegar ferðin var bókuð. A og meðákærði hefðu komið til hans sunnudaginn 28. júlí 2019 og spurt hvort hann væri búinn að pakka og þeir sagt honum að hann ætti að leggja af stað sama dag. Ákærði hefði verið óviðbúinn þessu og ekki verið búinn að pakka til ferðarinnar. Hann hefði í fyrstu ekki viljað fara en látið undan þegar honum var sagt að hann þyrfti að fara þar sem búíð væri að pantast og greiða fyrir hann ferðina. Þeir hefðu lagt honum til ný föt og skó fyrir ferðina. Þá hefði honum verið sagt að ferðin væri bókuð með gistingu í Reykjavík í fimm nætur. Hann hefði hins vegar ekki vitað á hvaða gististað hann ætti að vera. Honum hefði fundist að hann þyrfti að fara en aldrei séð neinar færslur eða reikninga um þessa ferð. Þá kvaðst ákærði ekki vita hver hefði greitt fyrir ferðina. Hann hefði átt að fá borgað fyrir að fara, fengið 100 evrur frá A í upphafi ferðar og síðan hefði hann átt að fá 300 evrur frá meðákærða í lok ferðar. Þeir hefðu síðan átt að fara sömu leið til baka á bifreiðinni og með ferjunni. Ákærði hefði hins vegar ekki vitað að þeir ættu ekki bókaða ferð til baka.

Ákærði og meðákærði hefðu sótt bifreiðina í Amsterdam. Það hefði verið rétt fyrir ferðina eða í upphafi hennar. A hefði sagt ákærða að bifreiðin færi alltaf í skoðun eða á verkstæði í Hollandi af því það væri ódýrara. Þetta hefði verið eina bifreiðin sem þeim var lögð til og því hefðu þeir farið á henni. Ákærði hefði ekki skoðað bifreiðina í upphafi ferðar. Hann hefði hins vegar ekki séð neitt athugasemjulegt við bifreiðina en tók fram að hann væri ekki sérfróður um bifreiðir. Ákærði hefði ekki vitað um staðsetningarbúnað í bifreiðinni. Hið sama hefði verið um leynihólf sem reyndist vera í henni, og hann hefði ekki orðið var við fjarstýringu. Það eina sem hefði verið með fjarstýringu í bifreiðinni hefðu verið kveikjuláslyklar til að læsa og aflæsa hurðum og skotti. Ákærða hefði ekki grunað að það væru fíkniefni í bifreiðinni og hann ekki haft hugmynd um það. Hann hefði staðið í þeirri meiningu að hann væri að fara í frí eins og hefði verið í fyrri ferð hans til Íslands með meðákærða árið á undan. Þá hefði hann ekkert vitað um að meðákærði væri að fara að sækja peninga.

Á leiðinni til Íslands hefðu ákærði og meðákærði rætt saman um hitt og þetta en meðákærði hefði aðallega verið að segja honum til við aksturinn. Ákærði hefði ætlað að vera í frí, fara í búðir og skoða sig um í Reykjavík, og hefðu hann og meðákærði rætt það sín á milli að þeir ætluðu að fara í Bláa lónið. Meðákærði hefði átt að borga fyrir allt í ferðinni og ákærði tók fram að hann hefði ekki samþykkt að fara nema að sá háttur væri hafður á. Samkomulagið hefði verið þannig að meðákærði greiddi fyrir allt. Ákærði hefði verið fenginn í ferðina sem bifreiðarstjóri og hann hefði átt að fá ferðina með upphaldi

að launum sem frí. Ákærði hefði ekki talið ástæðu til að leita frekari skýringa á ferðalaginu. Hann hefði ekki verið í neinum símasamskiptum við A á leiðinni í ferjuna til Íslands. Það hefði verið meðákærði sem hefði verið með símana í bifreiðinni og í samskiptum við A. Þeir hefðu rætt saman á rúmensku og ákærði ekki skilið hvað þeim fór á milli. Ákærði hefði hins vegar hugsanlega verið í einhverjum símasamskiptum við A á brottfarardeginum. Þá hefði verið hringt í ákærða og hann verið spurður að því hvort hann væri tilbúinn. Ákærði kvaðst hins vegar ekki muna eftir símasamskiptum við A samkvæmt yfirliti lögreglu um dagana 3., 17. og 19. júlí 2019. Hið sama væri um símasamskipti milli hans og A á tímabili frá febrúar til júlí 2019. Ákærði kvaðst hins vegar kannast við að hafa sent A myndir af skilríkjum sínum á því ári. Þá kvaðst ákærði ekki kannast við það að hafa verið stressaður þegar tollverðir höfðu afskipti af honum við komuna til landsins 1. ágúst sama ár á Seyðisfirði.

Ákærði kvaðst ekki kannast við að hafa átt að fara til Íslands í júlí 2019 og fylgja mönnum á vegum A til að laga einhvern bar. Hins vegar kannaðist hann við að hafa leigt starfsmönnum A herbergi í íbúð sinni. Hann hefði ekki vitað um neina slíka ferð til Íslands á þessum tíma og ekki orðið var við að starfsmenn A væru á leiðinni til Íslands. Hins vegar hefði einhvern tímann verið rætt við sig um að fara sem verktaki til Danmerkur. Ákærði kvaðst kannast við það að meðákærði hefði í júlí 2019 sent honum 1.650 evrur með Western Union. Hann hefði ekki vitað af því fyrir fram en A hefði hringt í hann og sagt honum að hann þyrfti að fara á pósthúsið til að sækja peninga. Peningarnir hefðu verið fyrir byggingarfyrirtækið en ákærði hefði ekki vitað neitt meira um það.

Ákærði kvaðst aðspurður fyrir dómi ekki geta sagt til um það hver nákvæmlega hefði staðið fyrir innflutningi fíkniefnanna til landsins. Hann kvaðst halda að A hefði komið efnunum fyrir í bifreiðinni og meðákærði hefði ekki vitað af því. Ákærði kvaðst aðspurður kannast við framburð sinn hjá lögreglu 15. ágúst 2019 þar sem hann hefði borið um að hafa verið blekktur af tveimur vinum, A og meðákærða, og að hinn fyrrgreindi bæri þar meginábyrgð. Hann kvaðst hins vegar telja, eftir að hafa gefið fyrrgreinda skýrslu, að meðákærði hefði ekki vitað af fíkniefnunum í bifreiðinni. Hann byggði það á upplýsingum sem hann hefði fengið síðar, á gæsluvarðhaldstímanum í fangelsinu. Varðandi fyrrgreinda skýrslutöku hjá lögreglu þá hefði hann verið orðinn þreyttur þegar hún fór fram og sér hefði ekki verið kunnugt um reglur um tímalengd skýrslutöku.

Hann hefði fengið hlé til að fara á salerni og reykja og hann hefði ekki kvartað. Tíma-
setning og tímalengd skýrslutökunnar kynni að hafa haft áhrif á framburð hans en hann
hefði reynt að svara spurningum eftir bestu getu.

Ákærði hefði aldrei haft neitt með fíkniefni að gera og aldrei neytt fíkniefna. Hann
hefði hins vegar afplánað refsingu í tvö ár í fangelsi í Þýskalandi vegna skattalagabrots.
Ákærði hefði frétt af því, eftir að rannsókn málsins hófst á Íslandi, að lögregla í Þýska-
landi hefði farið á heimili hans og skipt um lás á útidyrhurðinni. Þá hefði lögreglan þar
ytra látið son hans fá nýja lykla að íbúðinni og spurt hann spurninga um ákærða.

Ákærði kannaðist við framburð sinn hjá lögreglu um að A hefði sagt honum að hann
tilheyrði tilteknum samtökum. Það samtal hefði átt sér stað eftir fyrri ferðina til Íslands.
Samt hefði ákærði ekki hugleitt það að hann væri að gera neitt ólöglegt þegar hann hefði
orðið við beiðni A um að fara í hina síðari ferð til Íslands. Hann hefði staðið í þeirri
meiningu að hann væri að fara í frí. Ákærði kvaðst kannast við umrædd samtök úr fréttum
í sjónvarpi og að þau kynnu að tengjast glæpastarfsemi. Honum væri hins vegar ekki
kunnugt um það hvort samtökin tengdust dreifingu fíkniefna í Evrópu. Sonur ákærða
tengdist ekki umræddum samtökum og hið sama ætti við um vin sonar hans. Í því
sambandi kannaðist ákærði ekki við framburð sinn hjá lögreglu um að vinur sonar hans
hefði kynnt ákærða fyrir A og að vinurinn og A þekktust í gegnum téð samtök.

Ákærði kvaðst leggja áherslu á það að hann hefði verið að fara í frí og hann vissi
ekkert um fíkniefni eða að slík efni hefðu verið í bifreiðinni. Hann hefði ekki komið
nálægt neinu ólöglegu í ferðinni og hann hefði aldrei komið nálægt neinu slíku. Hann
hefði farið ferðina sjálfviljugur, enginn hefði þrýst á hann eða hótad honum neinu eða
notfært sér stöðu hans, veikindi hans eða annað í þeim dúr. Hann hefði ekki verið neyddur
til þátttöku.

Varðandi B, þá kom fram við skýrslugjöf ákærða við framhaldsaðalmeðferð að hann
og meðákærði hefðu rætt saman í fangelsinu á Hólmsheiði eftir að þeir gáfu skýrslu við
byrjun aðalmeðferðar. Í því samtali hefði skýrst betur fyrir ákærða að hann hefði séð B
en aldrei talað við hann. Hann hefði séð B tvisvar sinnum, í fyrra skiptið þegar hann hitti
A í tengslum við fyrri ferðina til Íslands. A hefði þá kynnt B fyrir honum og sagt hann
vera frænda meðákærða og að hann myndi borga ferðina til Íslands. Ákærði hefði ekki
viljað ræða við B. A hefði sagt að ferðin væri vegna afmælis meðákærða og að kona
meðákærða ætti að koma með í ferðina. Síðara skiptið hefði verið þegar ákærði og
meðákærði komu til baka eftir fyrri Íslandsferðina. Ákærði hefði verið þreyttur og viljað

keyra beint heim til Mönchengladbach en meðákærði fyrst viljað fara og hitta mann á veitingastað í Düsseldorf og það hefði reynst vera B. Ákærði hefði á þeim tíma ekki vitað að maðurinn væri B en meðákærði hefði nýlega útskýrt þetta fyrir honum í samtali þeirra í fangelsinu eftir að hann gaf skýrslu við upphaf aðalmeðferðar.

2.

Ákærði Victor-Sorin gaf skýrslu fyrir dómi. Í framburði hans kom meðal annars fram að hann væri rúmenskur ríkisborgari en að hann hefði frá því í maí 2017 verið búsettur í Þýskalandi ásamt fjölskyldu sinni. Hann hefði unnið fyrir A sem verktaki í byggingarvinnu. Ákærði kvaðst hafa kynnst meðákærða á árinu 2018 og það hefði verið í gegnum A. Ákærði og meðákærði hefðu verið góðir kunningjar eftir það og hann meðal annars komið í afmæli eiginkonu ákærða á heimili hans. Um aðdraganda þess að þeir kynntust sagði ákærði að hann hefði eitt kvöld þetta ár verið staddur á bar í Mönchengladbach þar sem Rúmenar hefðu vanið komur sínar. Ákærði hefði rætt við B á barnum og það leitt til þess að honum hefði verið boðið að fara til Íslands til þess að sækja peninga fyrir B og koma með þá til Þýskalands. Þá hefði honum jafnframt verið boðið að taka konuna sína með sér í ferðina og þau gætu verið í frí og allt yrði greitt af B. Fyrst þegar þeir ræddu saman hefði ekki verið talað um að hann þyrfti að fara á bifreið en það hefði borið á góma síðar. Ákærði hefði sagt B að hann væri ekki með ökuréttindi og því þyrfti ökumann. B hefði verið hissa á því að ákærði væri ekki með ökuréttindi. A hefði frétt af þessu og verið forvitinn og farið að spyrja ákærða hvað hann væri að fara að gera fyrir B. A og B hefðu báðir verið með byggingarfyrirtæki en hinn fyrrnefndi hefði verið hræddur um að B væri að ná frá honum starfsmönnum. A hefði því spurt hann hvort hann væri að fara að vinna fyrir B. Af einhverjum ástæðum sem ákærði gæti ekki skýrt hefðu B og A eftir þetta verið í samskiptum varðandi þessa ferð til Íslands á árinu 2018. Ákærði hefði eitt sinn verið að vinna í Düsseldorf þegar B hefði beðið hann að koma og hitta sig á bar. Þegar ákærði hefði komið á staðinn hefðu A og B verið á staðnum. Þeir hefðu virst þekkjast og talað þannig saman á barnum. Ákærði hefði þá verið spurður hvort hann vildi fara til Íslands en um leið hefði verið sagt að þá vantaði mann til að koma með sem ökumaður. Ekki hefði komið til greina að fá annan mann til að fara ferðina en þess í stað hefði átt að finna ökumann. Ákærði kvaðst halda að A hefði síðan rætt við meðákærða og fengið hann til að koma með í ferðina sem ökumaður. Þegar ákærði og meðákærði hefðu hist hefði verið rætt um að meðákærði yrði ökumaður og ákærði og eiginkona hans

yrðu í fríi. Konan hans hefði hins vegar ekki komist með í ferðina þar sem þau hefðu ekki fengið pössun fyrir börnin.

Nánar varðandi B þá bar ákærði um að hann væri rúmenskur, rúmlega þrítugur, sköllóttur og sterkbyggður. Hann væri búsettur í Düsseldorf og væri með byggingar-fyrirtæki. Ákærði hefði alls hitt B tvisvar eða þrisvar í Düsseldorf á mismunandi stöðum. Ákærði kvaðst ekki vita hvort hans rétta nafn væri B og þá hefði hann aldrei séð persónuskilríki hans. Þá kvaðst ákærði ekki vita hvort aðrir í kringum hann hefðu þekkt B en vinnufélagar ákærða eða þeir sem hann hefði drukkið með hefðu hins vegar séð hann.

Nánar varðandi ferðina til Íslands á árinu 2018 kvaðst ákærði ekki hafa vitað hversu mikla peninga hann hefði átt að sækja, hver væri tilgangurinn með því að sækja peningana eða hvernig ætti að ráðstafa þeim. Eina útskýringin sem hann hefði fengið hefði verið sú að einhver ætti að afhenda honum peninga því það væri svo dýrt að greiða Western Union þóknun fyrir að senda peninga á milli landa. Því hefði verið talið betra að fara og sækja peningana. Rætt hefði verið um að leyfilegt væri að ferðast á milli landa með 10.000 evrur í reiðufé á sér. Hann hefði því grunað að hann ætti að sækja meira en þá fjárhæð. Þá hefði hann gert sér grein fyrir því að það væri ólöglegt að flytja meira en 10.000 evrur með þessum hætti á milli landa en honum hefði verið sagt að það versta sem gæti gerst væri að það þyrfti að greiða sekt og lagt yrði hald á peninga. Því hefði hann haldið að kannski þyrftu að vera tveir sem ferðuðust saman til að skipta upphæðinni svo hún væri innan löglegra marka. B hefði ætlað að útvega bifreið og sér hefði staðið til boða að taka eiginkonu sína með og dvelja á Íslandi í eina viku. Ákærði hefði ekki fengið neinar skýringar á því hvers vegna þurfti að fara ferðina á bifreið en hann hefði dregið þá ályktun að það væri dýrt að fara flugleiðina. B hefði lagt til peninga fyrir ferðakostnaði og A, ákærði og meðákærði farið og keypt farmiða á ferðaskrifstofu. B hefði lagt til bifreið fyrir ferðina og ákærði og A sótt hana til hans. Bifreiðin hefði að nafninu til verið skráð á nafn ákærða vegna ferðarinnar. Það hefði verið B sem hefði ákveðið það og skýrt það þannig að það væri einfaldara, annars hefði hann þurft að gefa ákærða umboð svo hann gæti ferðast á bifreiðinni. A hefði aðstoðað við skráninguna á bifreiðinni og annað sem tengdist ferðinni, svo sem að greiða fyrir tryggingar, ferðir o.fl. B hefði lagt A til fé fyrir allt sem þurfti að gera varðandi undirbúninginn og þeir tveir hefðu talað sig saman um það allt. Þá kvaðst ákærði telja að A hefði tekið eitthvað af peningunum til sín sem þóknun fyrir vinnu við undirbúninginn. A hefði skipt sér af þessu vegna þess að hann

hefði fengið greitt fyrir sína vinnu. Þá væri hann þannig gerður að hann væri alltaf að skipta sér af öllu og gera sig gildandi. Ákærði hefði ekki gert sér grein fyrir því þá, en hann teldi núna að B hefði fengið A til að koma að undirbúningnum til að eiga ekki á hættu að vera í upptöku á öryggismyndavélum. Hann hefði á þeim tíma þegar unnið var að undirbúningnum borið fyrir sig annir í vinnu og að hann væri staddur í Düsseldorf og fleira í þeim dúr. Þegar til Íslands var komið hefði hann tekið við peningum í umslagi og opnað það og haft samband til Þýskalands og sagt hvað það væru miklir peningar.

Ákærði kvaðst hafa farið fleiri ferðir á sömu bifreið eftir fyrrgreinda ferð til Íslands. Annars vegar hefði verið um að ræða ferð til Basel og hins vegar til Oslóar. Báðar ferðirnar hefðu verið farnar á árinu 2019 að beiðni A og meðákærði verið ökumaður. Ferðirnar hefðu verið í tengslum við byggingarstarfsemi A. Tilgangur ferðarinnar til Basel hefði verið að hitta arkitekt til að fá hjá honum teikningar sem hefðu tengst verkefni byggingarfyrirtækisins í Stuttgart. Ákærði kvaðst ekki kannast við að bifreiðin hefði verið færð til á bifreiðastæði í Basel eða farið hefði verið með hana í burtu. Ákærðu og meðákærði hefðu komið á hótél, ákærði hefði farið út úr herberginu og niður í móttöku og hitt arkitektinn. Þeir hefðu síðan fært sig yfir á bar og hann fengið hjá honum teikningarnar. Hann hefði síðan gengið til baka en þá hefði meðákærði verið kominn niður og spurt hann hvert hann hefði farið. Ákærði hefði sagt honum það og þeir síðan farið og fengið sér að borða og drekka. Bifreiðin hefði allan tímann verið á sama stað á bifreiðastæði við hótelið. Þá kvaðst ákærði ekki kannast við að það væri rétt sem meðákærði hefði borið um hjá lögreglu, að hann hefði spurt ákærða hvers vegna bifreiðinni væri lagt í annað bifreiðastæði og hvort einhver hefði farið á bifreiðinni eða að ákærði hefði reynt að eyða tali um þetta.

Hvað varðaði ferðina til Oslóar þá hefði hún upphaflega átt að vera til Danmerkur, en tilgangurinn með ferðinni hefði verið að hitta norskan arkitekt sem þar starfaði. Bifreiðin hefði verið sótt til Amsterdam en meðákærði og A sótt hann í Þýskalandi í upphafi ferðar. Ákærði hefði ekki farið með að sækja bifreiðina til Amsterdam. A hefði í fyrstu verið með þeim í ferðinni til Danmerkur. Umræddur arkitekt hefði hins vegar ekki getað hitt þá í Danmörku og verið farinn til Noregs þegar þeir komu á staðinn. Ákærði og meðákærði hefðu haldið ferðinni áfram á bifreiðinni til Noregs. A hefði hins vegar snúið til baka til Þýskalands, en hann hefði ekki mátt fara frá Þýskalandi vegna refsisdóms sem hann hafði áður hlotið í Rúmeníu. Þegar ákærði og meðákærði hefðu komið til Oslóar hefði þeim gengið illa að rata og finna áfangastað þar sem arkitektinn

beið þeirra. Farsímar þeirra hefðu verið rafmagnslausir. Þeir hefðu farið inn á járnbrautarstöð og hlaðið símana og þá áttað sig á því að þeir voru með „missed call“. Ákærði hefði hringt í A og hann hefði sagt þeim að arkitektinn væri að bíða eftir þeim. Erfitt hefði verið að fara um í Osló vegna þjóðhátíðarhalda og þeir spurst til vegar. Eldri hjón hefðu vísað þeim leiðina úr borginni. Þegar þeir hefðu verið komnir á áfangastað hefði arkitektinn enn verið að bíða eftir þeim en þá hefði verið orðið mjög áliðið. Þeir hefðu því ákveðið að hittast daginn eftir og arkitektinn fengið lánaða hjá þeim bifreiðina svo hann gæti komist heim til sín. Ákærði og meðákærði hefðu hins vegar komið sér á hótél með lest. Arkitektinn hefði síðan komið morguninn eftir á bifreiðinni og með teikningarnar sem þeir áttu að sækja.

Um framangreindar ferðir til að hitta arkitekt vísaði ákærði til þess að ekki hefði nægt að fá teikningar sendar með pósti. Reglur í Þýskalandi um byggingarframkvæmdir væru þannig að nauðsynlegt væri að byggingarverktaki hitti arkitekt áður en byrjað væri á framkvæmdum. Arkitekt þyrfti að fara yfir ákveðin atriði sem yrðu að vera uppfyllt, svo sem varðandi mælingar, byggingarefni og fleira.

Ákærði hefði þessu til viðbótar farið með meðákærða til Spánar í eina viku á árinu 2019 og þeir ferðast saman með flugi.

Ákærði hefði einnig tekið að sér að fara til Íslands í júlí 2019 að beiðni A. Þetta hefði verið vegna viðgerða á bar og hann hefði átt að koma og kanna vinnuaðstæður. Þá hefðu fleiri starfsmenn átt að koma síðar til landsins og klára verkefnið. Ákærði hefði komið til landsins með farþegaflugi og flugmiðinn verið keyptur með mánaðarfyrirvara. Ákærði hefði haft með sér eina tösku með persónulegum munum. Taskan hefði verið fengin að láni frá A. Ákærði hefði átt að vera hér á landi í einn mánuð. Daginn eftir hefði vinnufélagi hans komið til landsins frá Þýskalandi en hann hefði líka verið að vinna fyrir A. Stuttu eftir það hefði ákærði hitt tengilið á Íslandi sem hefði átt umræddan bar. Maðurinn hefði sagst ætla að koma með vinnuföt til þeirra. Ákærði hefði tekið allt dótið úr töskunni sinni og afhent hana manningum, sem hefði átt að skila henni til baka með vinnufatnaði. Ákærði hefði ekki hugleitt það hvers vegna hann þyrfti að afhenda manningum töskuna en hann hefði gert það að beiðni A. Maðurinn sem tók við töskunni hefði einnig átt að greiða fyrir gistingu fyrir hann og ferðafélaga hans en hann hefði aldrei komið eða haft samband aftur. Ákærði hefði ekkert séð hann meira. Ákærði hefði hringt í A og látið hann vita hvernig staðan væri og hann fengið þau svör að maðurinn væri hættur við verkefnið, honum væri ekki treystandi og þeir ættu að koma til baka. Hann

hefði frétt að hætt hefði verið við verkið þar sem ekki hefði náðst samkomulag um verð fyrir það. A hefði látið B vita að ákærði væri á Íslandi og á leiðinni til baka til Þýskalands. B hefði síðan haft samband við A og sagt honum að ákærði gæti sótt fyrir sig peninga úr því að hann væri á landinu og þannig mætti nota ferðina. Þá hefði hann verið spurður hvort hann vildi gera þetta fyrir hann og hann hefði samþykkt það. Ákærði hefði síðan hitt ungan mann sem hefði látið hann fá umslag með 21.000 evrum í reiðufé. Ákærði hefði geymt peningana í veskinu sínu en fengið að taka 2.000 evrur af peningunum til að senda til eiginkonu A með Western Union. Það hefði verið gert til að kaupa flugmiða. Þá hefði ferðafélagi hans sent 2.000 evrur til A með því að skrá meðákærða sem móttakanda. Það að skipta þessu í tvennt hefði verið til að fara fram hjá reglum um hámarksfjárhæð sem hefði mátt senda á milli landa með þessum hætti. Þá hefði verið samkomulag við B um að taka af peningunum vegna upphalds hér á landi. Ákærða hefði fundist skrytið hvernig fór með ferðina og af hverju þeir voru ekki með peninga en honum verið sagt að fyrrgreindur maður hefði hætt við verkefnið og þeir því verið sendir til baka. Ákærði tók hins vegar fram að ef ekki hefði verið hætt við verkið hefðu komið til landsins verkamenn sem bjuggu á heimili meðákærða og að meðákærði hefði þá átt að fylgja þeim til landsins.

Aðdragandinn að seinni ferð ákærða og meðákærða til Íslands í lok júlí og byrjun ágúst 2019, sem leiddi til handtöku þeirra á Seyðisfirði, hefði verið sá að hann hefði um tveimur mánuðum áður verið staddur á bar í Þýskalandi. Hringt hefði verið í hann og hann beðinn að fara aftur til Íslands og sækja peninga eins og hann hefði gert áður. Ferðin hefði verið að beiðni B. Þá hefði A haft samband við meðákærða. Ferðin hefði verið mjög lík ferðinni árið á undan. Ákærði hefði ekki vitað hversu mikla peninga hann ætti að sækja eða hvar eða hvenær hann ætti að fá peningana afhenta. Hann hefði fengið upplýsingar um að hann ætti að vera í sjö daga hér á landi og gista á nánar tilgreindu gistiheimili í Reykjavík. Þá hefði hann átt að fá símtal frá einhverjum eftir komuna til landsins. A hefði gengið frá bókun ferðarinnar á ferðaskrifstofu og ákærði hefði fylgt honum þangað. Viku áður en þeir áttu að leggja af stað hefði bifreiðin verið endurskráð og skipt hefði verið um skráningarnúmer á henni. Honum hefði verið sagt að það væri vegna vangreiddra bifreiðagjalda. Það hefði verið það eina sem honum hefði fundist skrytið við ferðina. Á þeim tíma hefði hins vegar verið búið að kaupa farmiðana í ferjuna og þeir verið auðkenndir með eldra skráningarnúmeri bifreiðarinnar. Ákærða hefði verið lofað 1.000 evrum fyrir að fara ferðina. Þá hefði ákærði fengið 700 evrur í vasapeninga, fyrir bensíni og upphaldi, en sá sem hefði átt að afhenda honum peningana hér á landi til

flutnings til baka hefði átt að láta hann fá peninga fyrir gistingu. Ákærði hefði staðið í þeirri trú að hann ætti bókaða ferð til baka og fengið þær upplýsingar hjá afgreiðslu ferju-fyrirtækis í Danmörku við upphaf siglingarinnar.

Bifreiðin hefði verið geymd í Amsterdam og þeir sótt hana þangað þar sem henni hefði verið lagt fyrir framan bifreiðaverkstæði. Þetta hefði verið í fyrsta og eina skiptið sem ákærði hefði komið til Amsterdam. Hann kvaðst hins vegar ekki vita um ástæður þess að bifreiðin var á verkstæði. Ákærði gat þess að bifreiðin hefði bilað þegar þeir voru að koma til baka úr ferðinni til Basel fyrr um árið. Hann ætti sjálfur ekki bifreið og hefði enga þekkingu á bifreiðum. Hann hefði ekki skoðað bifreiðina áður en þeir lögðu af stað í ferðina og ekki vitað hvort hún væri búin varadekki. Hann hefði ekki vitað af staðsetningarbúnaði í bifreiðinni, að hún væri búin leynihólfi eða að fíkniefni væru falin í henni og hann hefði ekki orðið var við neina fjarstýringu. Honum hefði ekki fundist neitt óvenjulegt við bifreiðina. Ákærði hefði vitað að hún hefði nýlega verið á verkstæði þar sem skipt hefði verið um olú í henni o.fl. Hann hefði gert sér grein fyrir því að ferðalagið yrði langt en ekki verið að hugsa um kílómetrafjöldann. Það hefði verið meðákærði sem hefði meira verið að hugsa um það, auk þess sem ekki væri óvenjulegt í Þýskalandi að fara langar vegalengdir á bifreiðum. Þá hefði honum ekki fundist neitt gruggugt vera við ferðina eða sig grunað að tilgangurinn með henni væri flutningur á fíkniefnum milli landa. Sig hefði hins vegar grunað að peningarnir sem hann hefði sótt og komið með til Þýskalands væru ólöglegir.

Ákærði kvaðst ekki vita hver hefði átt bifreiðina áður eða hver hefði verið að nota hana. Bifreiðin hefði fyrst verið skráð á ákærða í tengslum við ferðina til Íslands á árinu 2018. Eftir það hefði hún verið skráð á einhvern annan og síðan aftur á ákærða. Við fyrstu skráningu hefði hann séð að kaupverð bifreiðarinnar var skráð 12.700 evrur. Upplýsingar um skráðan seljanda bifreiðarinnar ætti að vera unnt að finna í opinberum skráum í Þýskalandi. Þá kvaðst hann ekki vita hvar bifreiðin hefði verið geymd á meðan hann var ekki að nota hana. B hefði átt tvær aðrar bifreiðir en ákærði hefði þurft að fara á þessari tilteknu bifreið þar sem hún hefði hentað til ferðalagsins og verið eini valkosturinn.

Ákærði kannaðist við að hafa verið með tvo farsíma í ferðinni. Annar hefði verið af gerðinni Apple iPhone 5 og hann hefði fengið hann í tengslum við fyrrgreinda flugferð í júlí 2019 vegna áforma um endurbætur á bar. Í millitíðinni hefði verið búið að skipta um símkort í tækinu. Ákærði hefði átt að fá símtal í þann síma eftir komuna til landsins og honum verið sagt að hann yrði að vera með símann með sér. Hann hefði ekki verið að

leyna þessum síma og ekki verið búinn að fá fyrrgreint símtal þegar síminn var haldlagður. Þá kvaðst ákærði ekki vita hvort það hefði verið B eða einhver annar sem hefði átt að hafa samband við hann. Í huga ákærða hefði ekkert skuggalegt verið við þennan aukasíma og hann hefði notað hann til netsamskipta við fjölskyldu og vini. Það hefði hins vegar ekki verið hægt að hringja símtöl úr símanum þar sem ekki hefði verið inneign á símkorti. Á meðan ákærði var í ferjunni á leiðinni til Íslands hefði A hringt í símann. Ákærði hefði þá verið við Færeyjar. Þá kvaðst ákærði nánar aðspurður kannast við það sem fram kæmi í símagögnum sem lögreglan aflaði, að það hefði aðeins verið hringt í símann úr einu símanúmeri. Sagði ákærði að það hefði verið símanúmer A. Símtölin hefðu átt sér stað á leiðinni til Íslands og fyrsta símtalið verið þegar hann hefði verið í Danmörku. Þeir hefðu rætt saman á almennum nótum um hvernig ferðin gengi og annað í þeim dúr en ekkert hefði hins vegar verið rætt um tilgang ferðalagsins. Þessu tengt og þrátt fyrir fyrrgreindan framburð um símasamskipti við A, þá kannaðist ákærði fyrir dómi við framburð sinn hjá lögreglu 15. ágúst 2019 þar sem fram kom að B hefði hringt í hann 29. og 30. júlí 2019. Fyrir dómi tók ákærði fram að það gæti verið að B hefði hringt í hann og verið að forvitnast um þá, en hann hefði ekki verið að fylgjast með þeim. Þá kannaðist ákærði ekki við að hafa hringt í farsíma A úr farsíma meðákærða.

Varðandi komuna til Seyðisfjarðar 1. ágúst 2019 og samskipti við tollgæslu þá kannaðist ákærði við að hann hefði í samtali við tollverði talað um að hann ætlaði að hitta konu hér á landi sem hétu D. Ákærði sagði að hann hefði verið spurður margs, meðal annars um skráningarmarki, hvers vegna hann væri ekki með bókað far til baka og fleira í þeim dúr. Þá hefði hann verið spurður hvort hann þekkti einhvern á Íslandi og hann svarað því játandi og nefnt nafn fyrrgreindrar konu sem væri búsett hér á landi. Þessu tengt kvaðst ákærði ekki kannast við að hafa verið stressaður í samskiptum við tollverði.

Ákærði kvaðst aldrei hafa rætt við meðákærða um tilgang ákærða með ferðinni, það er að sækja peninga til Íslands. Meðákærði hefði ekkert vitað um það. Ástæðan hefði verið sú að ákærði hefði átt að fá meira borgað fyrir að fara ferðina en meðákærði. Ef meðákærði hefði vitað um tilganginn þá hefði hann viljað fá meira greitt fyrir að fara ferðina. Ákærði hefði hins vegar hugsað sér að vísa á meðákærða varðandi peningana ef þeir yrðu stöðvaðir ef það myndi leysa málið varðandi fjárhæðarmörk á flutningi peninga milli landa. A hefði í öllum tilvikum haft samband við meðákærða og fengið hann til að vera ökumaður. Samskipti ákærða og meðákærða hefðu verið á blöndu af ensku og þýsku og þeir oft talað saman en jafnan um einfalda hluti. Framburður meðákærða um að hann

væri ökumaður og að hann hefði verið að fara í frí væri réttur. Ákærði hefði fengið sömu skýringar í tengslum við ferðirnar og þeir rætt það saman sín á milli að þeir væru saman í frí. Ákærði vissi ekki til þess að meðákærði hefði haft nokkra vitneskju um að eitthvað ólöglegt væri í gangi. Ákærði kvaðst hins vegar ekki vita alveg hvert samband meðákærða væri við A. Meðákærði væri gamall maður sem vissi ekki alltaf hvað hann væri að tala um. Þá væri minni meðákærða farið að hraka vegna aldurs og ákærði hefði stundum orðið var við að meðákærði væri eitthvað farinn að ruglast. Ákærði kannaðist ekki við að A hefði nokkurn tímann haft nokkur tengsl við þau samtök sem meðákærði hefði vísað til og það ætti ekki við rök að styðjast. Ákærði hefði fyrst frétt af því eftir að hafa kynnt sér skýrslur meðákærða hjá lögreglu. Hins vegar væri hugsanlegt, að mati ákærða, að A hefði verið að sýna sig eða gera sig breiðan fyrir meðákærða með því að þykjast vera meðlimur í umræddum samtökum. Hið rétta væri að A væri venjulegur vinnandi maður sem aldrei hefði haft nein tengsl við umrædd samtök. Þá hefði A ekki átt mótörhjól.

Við skýrslugjöf við framhaldsaðalmeðferð tók ákærði fram að hann og meðákærði hefðu rætt saman í fangelsinu á Hólmsheiði eftir að þeir gáfu skýrslu við byrjun aðalmeðferðar. Í því samtali hefði skýrst betur fyrir meðákærða að hann hefði í raun séð B tvisvar sinnum. Fyrra skiptið hefði verið þegar A hefði kynnt ákærða fyrir meðákærða þar sem þeir voru staddir á bar. B hefði þá verið á staðnum en A hefði við það tækifæri kynnt B fyrir meðákærða sem frænda ákærða. Samtalið hefði farið fram á þýsku og ákærði hefði því ekki skilið það sem fram fór. Hann hefði því ekki áttað sig á því á þeim tíma að hann hefði verið kynntur sem frændi B. Ákærði tók fram að hann og B væru ekki frændur. Þá væri ekkert til í því sem fram hefði komið hjá meðákærða, að ákærði hefði fengið ferð til Íslands í gjöf frá B frænda sínum. A hefði logið þessu að meðákærða. Í seinna skiptið hefði meðákærði séð B þegar hann og ákærði komu til baka eftir fyrri ferðina til Íslands. Þeir hefðu hins vegar ekki talað saman þá.

3.

Tollvörður nr. 0301 gaf skýrslu vitnis en í framburði vitnisins kom meðal annars fram að hann hefði verið við störf 1. ágúst 2019 á Seyðisfirði þegar ákærðu komu til landsins. Margar bifreiðir hefðu fylgt farþegum í land úr ferjunni um klukkan níu um morguninn. Ákærðu hefðu verið þar á meðal og þeir farið um grænt tollhlið. Tollverðir

hefðu orðið þess áskynja að skráningarmerki bifreiðarinnar samrýmdust ekki upplýsingum á bókunarlista ferjufyrirtækis. Þá hefðu ákærðu ekki verið með staðfesta bókun frá landinu og ekki verið búnir að skila inn útfylltu eyðublaði vegna innflutnings á bifreiðinni. Tollverðir hefðu því stöðvað för ákærðu og leitað eftir upplýsingum um fyrrgreint misræmi í skráningu, upplýst þá um eyðublaðið og leiðbeint þeim um að unnt væri að nálgast það í starfsstöð ferjufyrirtækis þar skammt frá. Rætt hefði verið við ákærða Victor-Sorin á ensku en ákærði Heinz hefði talað litla ensku. Enginn tollvarðanna hefði verið þýskumælandi. Það að ákærðu hefðu ekki átt bókað far til baka með ferjunni hefði ekki virst koma þeim á óvart. Þeir hefðu komið til baka um klukkan ellefu sama morgun með útfyllt eyðublað vegna bifreiðarinnar. Tollverðir hefðu á þessum tíma ákveðið að gera leit í bifreiðinni og hún verið færð til í leitarrými. Ákærðu hefðu verið viðstaddir leitina í fyrstu. Fíkniefnaleitarhundur hefði þefað af bifreiðinni og sýnt afturhluta hennar áhuga og „merkt“ við skottlok. Ákærðu hefðu þá strax verið skildir að og færðir í leitar-klefa, auk þess sem símar hefðu verið teknir af þeim. Tollverðir hefðu við frekari leit tekið af plasthlíf í farangursrými og stungið skrufjární niður um göt. Við það hefðu efni komið á skrufjárnsgöng og þau svarað forprófi sem fíkniefni.

Tollverðir hefðu því næst rætt við ákærðu þar sem þeir voru aðskildir í leitar-klefa. Þeir hefðu ekki kannast við að fíkniefni væru í bifreiðinni. Lítið hefði verið hægt að ræða við ákærða Heinz vegna fyrrgreindra tungumálaerfiðleika. Ákærði Victor-Sorin hefði gefið þá skýringu á ferðalaginu að hann væri kominn til landsins til þess að hitta vinkonu sína, D. Hann hefði hins vegar litla grein getað gert fyrir þeirri manneskju. Hann hefði ekki verið með Facebook-reikning hennar og ekki getað veitt upplýsingar um hvar hana væri að finna. Þá hefði hann sagst vera í för með vini sínum og þeir væru að vinna saman í byggingarvinnu. Lögregla hefði síðan tekið við málinu og handtekið ákærðu.

Einnig kom fram hjá vitninu að ákærðu hefðu verið svolítið stressaðir í samskiptum við tollverði, það hefði komið fram í upphafi afskiptanna. Almennt væri það hins vegar einstaklingsbundið hvort fólk yrði stressað við tollefirlit og það ætti bæði við um þá sem hefðu eitthvað að fela og þá sem hefðu ekkert að fela.

4.

Tollvörður nr. 0810 gaf skýrslu vitnis símleiðis. Í framburði vitnisins kom meðal annars fram að umrædd bifreið hefði verið tekin í leit í framhaldi af fyrrgreindu misræmi í skráningu og vöntun á eyðublaði. Vitnið hefði komið að leit í bifreiðinni á leitar-svæði

tollgæslu eftir að fíkniefnaleitarhundur hefði fundið lykt í henni. Ákærðu hefðu í fyrstu verið viðstaddir leitina en þeir síðan verið færðir í sundur þegar grunur hefði vaknað um að eitthvað væri í bifreiðinni. Vitnið hefði lítil eða engin samskipti átt við ákærðu á meðan leit fór fram og ekki fylgst með hátterni þeirra eða hvernig þeir brugðust við á meðan leitinn stóð yfir. Fíkniefnaleitarhundur hefði „merkt“ á afturhluta bifreiðarinnar við skott eða afturstuðara. Tollverðir hefðu rifið plasthlíf frá við afturstuðara, auk þess sem límdur dúkur eða teppi í farangursrými hefði verið tekið í burtu. Innan við dúkinn eða teppið hefði reynst vera plata og á jöðrum hennar hefði sést að búið var að festa hana niður með logsuðupunktum. Sá frágangur hefði verið óeðlilegur og greinilega breyttur frá því sem almennt gerðist hjá framleiðanda. Þá hefði sést í jaðarinn á plötunni undan dúknum án þess að hann væri rifinn frá. Tollverðir hefðu stungið skrufjárnnum niður um sýnileg göt og við það hefðu efni komið á skrufjárnsenda.

5.

Lögreglufulltrúi nr. 8825 gaf skýrslu vitnis símleiðis og gerði grein fyrir aðkomu sinni að rannsókn málsins og einstökum þáttum varðandi rannsóknina. Í framburði vitnisins kom meðal annars fram að ákærði Victor-Sorin hefði verið skráður eigandi umræddrar bifreiðar í Þýskalandi. Skráning hennar hefði vakið athygli rannsakenda þar sem hún hefði verið á nokkrum mismunandi skráningarnúmerum á tímabili frá 7. febrúar 2018 til 23. júlí 2019. Ákærði Victor-Sorin hefði verið skráður fyrir bifreiðinni í öll þau skipti að því frátöldu að í eitt skipti hefði hún verið skráð á annan mann sem hefði leigt herbergi um tíma hjá ákærða Heinz.

Við símarannsókn hefði verið aflað upplýsinga um símtöl og símtalaskrár og reynt hefði verið að komast að því hverjir væru að nota símanúmer. Símasamskipti hefðu verið milli beggja ákærðu og A og þá hefði ákærði Victor-Sorin verið með tvo síma í sínum fórum og notað annan þeirra einungis í samskiptum við fyrrgreindan A. Þá hefði komið fram við skýrslutökur af ákærðu að sá maður skipti reglulega um símanúmer. Báðir ákærðu hefðu kannast við A og þeir borið um það að hann ræki byggingarfyrirtæki í Mönchengladbach. Engar frekari upplýsingar hefðu hins vegar fengist frá þeim um umrætt fyrirtæki.

Lögregla hefði reynt að hafa uppi á A vegna rannsóknar málsins og í því sambandi hefði verið óskað eftir aðstoð lögreglu í Þýskalandi. Ákærði Heinz hefði veitt upplýsingar um hvar A byggi og sýnt það í kortagrunni Google. Þýska lögreglan hefði farið og

athugað með húsnaðið og staðfest að maðurinn væri raunverulega til. Eftirgrennslan hefði leitt í ljós að hann væri talinn vera farinn frá Þýskalandi, en ekki væri vitað hvenær hann hefði farið. Þá hefði ekki verið unnt að afla upplýsinga um hvert hann hefði farið og aldrei náðst samband við hann við rannsókn málsins. Ekki væri vitað hvort þýska lögreglan hefði ráðist í frekari aðgerðir gagnvart umræddum manni en lögreglan á Austurlandi hefði ekki óskað eftir því að gerð yrði húsleit hjá honum.

Lögreglu hefði hins vegar ekki reynst unnt að fá staðfestingu á því hvort maður með nafnið B væri til í raun og veru. Ákærði Victor-Sorin hefði einn borið um þann mann og ákærði Heinz ekki virst kannast við hann. Lögreglan í Mönchengladbach hefði ekki kannast við mann með því nafni og þá hefði rannsakendum virst, eftir því sem leið á rannsóknina, að ákærði Victor-Sorin talaði um A og B sem einn og sama manninn.

Rannsókn málsins hefði meðal annars tekið til þess að athuga hvort bifreiðin hefði verið notuð í öðrum ferðum með fíkniefni þar sem leynihólf hefði verið í henni. Reynt hefði verið að finna út hvert þeir fóru á bifreiðinni. Ákærðu hefðu við skýrslutökur viðurkennt að hafa komið með bifreiðina til Íslands um sumarið 2018. Einnig hefðu þeir á árinu 2019 farið á bifreiðinni til Basel og Oslóar og sótt bifreiðina tvisvar til Hollands, í seinna skiptið í tengslum við síðari ferð þeirra til Íslands. A hefði ekið þeim í bæði skiptin til Hollands. Varðandi ferðir þeirra til Basel og Oslóar hefði komið fram við skýrslutökur af ákærðu að þær ferðir hefðu verið farnar í tengslum við byggingarstarfsemi A til að sækja teikningar eða vegna framkvæmda. Framburður þeirra um Oslóarferðina hefði verið mjög ruglingslegur en staðfesting hefði fengist frá lögreglu í Noregi á því að bifreiðin hefði komið til landsins á þjóðhátíðardegi Norðmanna, 17. maí 2019. Þá hefði ákærðu ekki borið saman um atvik hjá hóteli í Basel, hvort einhver hefði komið og farið á bifreiðinni en skilað henni til baka einhverju síðar. Við rannsóknina hefðu ákærðu einnig borið um það að hafa farið saman til Malaga á Spáni um sumarið 2019 og ákærði Victor-Sorin kannast við það að hafa tekið með sér tösku til baka til Þýskalands en borið því við að hún hefði verið undir fatnað keyptan í ferðinni.

Einnig hefði komið fram við rannsóknina að ákærði Victor-Sorin kom til Íslands með flugi í júlí 2019 um Keflavíkurflugvöll. Tveir aðrir menn hefðu komið til landsins á svipuðum tíma og verið í samskiptum við ákærða Victor-Sorin. Við rannsóknina hefðu komið fram vísbendingar um að ferðatöskur sem mennirnir komu með til landsins hefðu ekki fylgt þeim með sama hætti til baka. Framburður ákærða Victor-Sorin hefði verið nokkuð óstöðugur um þessa ferð en undir lokin hefði hann kannast við að hafa afhent

einhverjum tösku sem hann kom með til landsins til að koma fyrir í henni vinnufötum sem keypt voru hér á landi.

Hvað varðaði ferð ákærðu með bifreiðina til Íslands á árinu 2018 þá hefði ákærði Victor-Sorin borið um það að hann hefði verið að sækja og flytja peninga úr landi. Ákærði Heinz hefði hins vegar aldrei borið um það að hann hefði komið til landsins í þeim tilgangi. Hann hefði sagst hafa verið fenginn til að fara ferðina sem ökumaður gegn greiðslu og honum hefði verið boðið að fara í ókeypis frí. Hið sama hefði komið fram hjá þeim um síðari ferðina til Íslands sem leiddi til handtöku þeirra.

Lögreglan á Austurlandi hefði fengið þýsku lögregluna til að koma að rannsókn málsins og sumt af því sem beðið var um hefði verið unnt að fá gert, svo sem að athuga með A og með skráningu umræddrar bifreiðar. Annað hefði hins vegar ekki gengið eftir, svo sem varðandi B, ferðir bifreiðarinnar, starfsemi byggingarfyrirtækisins o.fl. Eitthvað af þessu hefði ratað inn í málgögn en annað ekki. Engar skýrslur hefðu borist frá þýsku lögreglunni og lögreglan hér á landi hefði ekki upplýsingar um það hvort önnur og sjálfstæð rannsókn hefði farið fram vegna málsins í Þýskalandi á vegum þarlendra yfirvalda. Einnig hefði verið leitað til lögreglu í Hollandi vegna hollensks símkorts sem hefði fundist í leynilegum staðsetningarbúnaði í bifreiðinni. Engin svör hefðu hins vegar borist frá Hollandi.

6.

Rannsóknarlögreglumaður nr. 0109 gaf skýrslu vitnis og gerði grein fyrir aðkomu sinni að rannsókn málsins og einstökum þáttum varðandi rannsóknina. Í framburði vitnisins kom meðal annars fram að hann hefði verið við störf á Seyðisfirði 1. ágúst 2019 þegar ákærðu komu til landsins með umrædda bifreið. Vitnið hefði komið að rannsókn málsins fljótlega eftir að fíkniefnaleitarhundur „merkti“ á bifreiðina. Þá hefði vitnið verið á staðnum þegar fíkniefnin fundust við leit í bifreiðinni. Vitnið hefði lítið verið í samskiptum við ákærðu við upphaf málsins, samskiptin hefðu að mestu verið hjá tollvörðum og þá hefði vitnið ekki verið þýskumælandi. Ákærðu hefðu virst vera rólegir og vitninu hefði ekki fundist að þeir væru stressaðir. Lögregla hefði verið búin að yfirfara farþega-lista áður en ferjan kom til hafnar og hefði legið fyrir að ákærðu ættu ekki bókað far til baka. Því hefði verið búið að ákveða áður en þeir komu í land að spyrja þá nánar út í ferðina. Það hefði virst koma ákærðu á óvart að þeir ættu ekki bókað far til baka og þeir talið að hið gagnstæða ætti við. Einnig hefði legið fyrir að þeir hefðu komið til landsins

árið áður. Þessu til viðbótar hefði það vakið athygli að annað skráningarnúmer var á bifreiðinni en fram kom í bókun hjá ferjufyrirtæki. Eðlileg skýring hefði hins vegar fengist á því síðar við rannsókn málsins.

Rannsakendur hefðu reynt að afla gagna frá lögreglu í Mönchengladbach og reynt hefði verið að rekja ferðir ákærðu aftur í tímann. Það hefði hins vegar gengið misvel. Ágætt samband hefði verið við lögreglu í Þýskalandi en það hefði hins vegar gengið illa að fá gögn þaðan. Rannsakendur hefðu fengið fregnir af því að lögreglan í Mönchengladbach hefði gert húsleit á heimili ákærða Heinz, en það hefði ekki verið gert að beiðni lögreglu hér á landi og engin gögn um þá leit hefðu borist hingað til lands. Þá hefðu rannsakendur hér á landi ekki beiðið um skýrslutökur af fólki sem stóð ákærða Heinz næst í Þýskalandi. Þá væri ekki vitað hvort lögregla í Mönchengladbach hefði að eigin frumkvæði tekið skýrslu af syni hans. Rannsókn málsins hefði ekki tekið til þess að upplýsa hvort byggingarfyrirtæki á vegum A væri í raun og veru til. Þá hefðu engin gögn borist um það hvort bankareikningar ákærðu hefðu verið skoðaðir af lögreglu í Mönchengladbach. Það hefði verið mat rannsakenda hér á landi að það skipti ekki máli hvort það væri rétt, sem fram hefði komið við skýrslutöku af ákærða Heinz við rannsókn málsins, að A tengdist með einhverjum hætti samtökum sem hann hefði nafngreint. Að mati rannsakenda væri enginn vafi á því að A væri í raun og veru til og að hann tengdist sakarefni málsins. Þá væri ekki efast um að hann gæti tengst alþjóðlegum glæpasamtökum. Umræddur maður væri rúmenskur ríkisborgari og hann væri talinn halda til í Rúmeníu en upplýsingar þess efnis hefðu fengist frá lögreglu í Mönchengladbach eftir að rannsókn málsins hófst hér á landi. Þá hefðu engar fregnir borist af honum síðar. Upplýsingar um ákærðu hefðu verið sendar til tengslafulltrúa hjá Europol, þar á meðal til fulltrúa frá Rúmeníu, en engin svör hefðu borist til baka. Þá væri almennt erfitt að eiga samskipti við lögregluþyrirvöld í Rúmeníu varðandi réttaraðstoð milli landa við rannsókn sakamála.

Við rannsókn málsins hefði ekki verið unnt að staðfesta hvort maður að nafni B væri í raun og veru til. Hann hefði aldrei fundist við rannsókn málsins og lögreglan í Mönchengladbach hefði ekki kannast við mann með því nafni. Ekki væri ljóst hvort um væri að ræða eiginnafrn eða kenninafrn. Ákærði Victor-Sorin hefði ekki veitt neinar nákvæmar upplýsingar um manninn eða hvar hann væri að finna. Þá hefðu engar upplýsingar borist frá lögreglu í Þýskalandi um það hvort unnt hefði verið að afla gagna um B af upptökum í öryggismyndavélum, en ákærði Victor-Sorin hefði borið á þann veg við skýrslutöku. Eftir því sem leið á rannsóknina hefði margt bent til þess að umræddur B

væri í raun A. B væri tilbúin persóna hjá ákærða Victor-Sorin, hann hefði upphaflega borið um það að B hefði keypt umrædda bifreið en eftir því sem leið á rannsóknina hefði framburður hans verið á þá leið að hann hefði farið ferðina fyrir A.

Við rannsókn málsins hefði komið fram að báðir ákærðu hefðu verið í símasamskiptum við A. Meðal símagagna væru meðal annars SMS-skeyti sem sýndu að ákærði Heinz sendi A í júlí 2019 myndir af skilríkjum sínum. Þá hefði komið fram við skýrslutöku af honum að það hefði verið gert í tengslum við undirbúning ferðar hans til landsins. Almennt séð hefði það hins vegar ekki verið tortryggilegt. Nokkur fjöldi skráðra símtala hefðu farið á milli síma ákærðu og A en í gögnum lögreglu væru ekki upplýsingar um lengd símtala eða hvort raunveruleg samtöl hefðu átt sér stað á milli símtækja. Ákærði Victor-Sorin hefði verið með tvö símtæki undir höndum, sem lagt hefði verið hald á, og annað þeirra, sem var skráð á nafn sonar hans, hefði eingöngu verið notað í símasamskiptum við A. Í málum af þessum toga væri þekkt að brotamenn notuðu oft tiltekin símtæki fyrir ætlaða samverkamenn, svokallaða „burner“-síma. Þau væru ætluð til sérstakra nota sem ættu að fara leynt en þau væru tæknilega ekki frábrugðin öðrum símtækjum. Ekki hefði hins vegar verið unnt að afla neinna símagagna sem sýndu fram á það að ákærðu eða A hefðu rætt sín á milli um innflutning fíkniefna og þá hefði ekkert SMS-skeyti verið efnislega á slíkum nótum eða á annan hátt verið tortryggilegt.

Varðandi einstök atriði úr rannsókninni, þá hefðu rannsakendur reynt að fá yfirsýn yfir ferðir ákærðu fyrir komuna til landsins. Í því sambandi hefði verið reynt að styðjast við kortagrunn Google Maps og litið til leiðbeininga eða gagna varðandi ákærða Heinz. Þá hefði í því sambandi verið unnið út frá upplýsingum í símtækjum og öðrum símagögnum sem hefði verið aflað. Rannsókn á staðsetningarbúnaði í bifreiðinni hefði hins vegar reynst vera árangurslaus. Umrædd bifreið hefði virst vera mikið ekin en ekki væri vitað um nákvæman fjölda kílómetra. Upplýsingar um ferð til Noregs hefðu komið fram við skýrslutökur af ákærðu, auk þess sem upplýsingar um þá ferð hefðu borist frá lögreglu í Noregi, sem staðfesti för umræddrar bifreiðar um landamæri Noregs og Svíþjóðar. Einnig hefði verið aflað gagna frá lögreglu í Danmörku og það verið auðsótt. Hið gagnstæða hefði reynst um öflun gagna frá lögreglu í Þýskalandi. Lögreglan í Þýskalandi hefði þó veitt upplýsingar um skráningarsögu bifreiðarinnar sem hefðu borist rannsakendum með tölvuskeyti. Rannsakendur hefðu við upphaf rannsóknar lagt hald á vegabréf sem fannst við leit í bifreiðinni. Vegabréfið hefði verið á nafni annars rúmensks manns en ákærðu og eftirgrennslan lögreglu um þann mann hefði ekki skilað árangri.

Hvað varðaði skýringar ákærða Victors-Sorin um konu hér á landi með nafnið D, sem hann hefði ætlað að hitta, þá væri ekkert vitað um hvort sú kona væri til. Ákærði Victor-Sorin hefði verið með mikinn fjölda ljósmynda í öðrum símanum sem hann var með, þar á meðal hefði verið ein ljósmynd af konu sem hefði verið tekin fyrir utan Hörpu í Reykjavík. Merkingar á fíkniefnum hefðu ekki sagt lögreglu neitt. Rannsakendur hér á landi hefðu fengið talsvert af upplýsingum óformlega frá erlendum lögregluþyrifvöldum með SIENA-skeytum en slík skeyti væru ekki ætluð til birtingar við dómsmeðferð máls. Meðal slíkra skeyta hefðu verið upplýsingar um fyrrgreinda ferð ákærðu til Noregs. Þá hefði einnig í slíku skeyti borist upplýsingar um að sams konar bifreið með leynihólfi hefði nokkru áður verið haldlögð í Póllandi. Það hefði ekki verið rannsakað frekar og ekki væri vitað meira um það. Hluti af þeim upplýsingum sem borist hefðu með SIENA-skeytum hefði verið færður yfir í lögregluskýrslur eða verið borinn undir ákærðu við skýrslutökur.

Við rannsókn málsins hefði meðal annars komið fram hjá ákærða Heinz að honum hefðu fundist umræddar ferðir hans og ákærða Victors-Sorin á milli landa vera sérkennilegar og hann haft það á orði við skýrslutökur. Skýrslutökurnar hefðu verið í hljóði og mynd. Þá hefði túlkur við skýrslutökur í því sambandi þýtt það sem hann sagði með því að nota orðasambandið að það hefði komið honum „spánskt fyrir sjónir“. Ekkert í gögnun málsins sýndi hins vegar fram á það eða staðfesti með beinum hætti að ákærðu hefðu vitað um fíkniefnin í bifreiðinni. Að mati rannsakenda væri það hins vegar afar ósennilegt, miðað við ferðir þeirra á bifreiðinni áður og einnig í ljósi þess að hún hefði verið skilin eftir og sótt af öðrum og fleira í þeim dúr, að þeir hefðu í raun ekkert vitað eða ekki haft grunsemdir um hvað væri í bifreiðinni. Ef það væri hið rétta þá væri það að mati rannsakenda merki um mikla grunnhyggni af hálfu ákærðu.

7.

Lögreglumaður nr. 8826 gaf skýrslu vitnis og gerði grein fyrir aðkomu sinni að rannsókn málsins. Vitnið gerði grein fyrir og svaraði spurningum um framkvæmd skýrslutaka af ákærðu 1. og 15. ágúst 2019, auk þess sem vitnið staðfesti gögn um þær skýrslutökur.

8.

Lögreglufulltrúi nr. 0232 gaf skýrslu vitnis og staðfesti og gerði grein fyrir rannsókn tæknideildar. Í framburði vitnisins kom meðal annars fram að ekki hefði reynst unnt að

ná upp botni í farangursrými bifreiðarinnar þar sem hann hefði verið festur niður. Við fyrstu sýn hefði skottið virst vera slétt og fellt. Efsta lagið hefði verið með teppi límt á harða plötu sem hefði verið föst. Hólfið hefði verið undir plötunni og á stað þar sem gera hefði mátt ráð fyrir varadekki. Ekki hefði verið um að ræða hefðbundinn frágang og því ólíklegt að hann eða hólfið mætti rekja til framleiðanda bifreiðarinnar. Ytri frágangur á hólfinu hefði hins vegar ekki verið fyrir leikmann að átta sig á. Lögregla hefði fjarlæggt fíkniefnin úr bifreiðinni með því að taka þau út um lúgu sem var innan við skráningarmerki að aftan. Stuðari að aftan hefði verið tekinn frá og þá hefði fylgt með lok sem var á bak við skráningarmerki. Með því að gera þetta með þessum hætti hefði verið auðvelt að ýta lokunni frá með handafla. Hólfið hefði þá verið opið. Ef stuðarinn hefði hins vegar ekki verið tekinn frá, eins og gert var, þá hefði þurft að taka skráningarmerkið frá að aftan og opna hólfið með rafmagnsfjarstýringu sem stýrði rennilokum. Umrædd fjarstýring hefði hins vegar ekki verið í bifreiðinni.

9.

Rannsóknarlögreglumaður nr. 9808 gaf skýrslu vitnis og gerði grein fyrir rannsókn rafeindadeildar lögreglu á þremur rafmagnsboxum sem fundust innan við klæðningu í farangursrými bifreiðarinnar. Í framburði vitnisins kom meðal annars fram að eitt þessara þriggja boxa hefði ekki verið hluti af upprunalegum búnaði bifreiðarinnar. Það box hefði verið upprunnið í Kína og reynst vera samlæsingarbúnaður tengdur við tjakka eða rafstýrða rennilöku sem opnaði leynihólf. Búnaðurinn hefði verið útbúinn með þeim hætti að ef hann væri ræstur með fjarstýringu eða hnappi færðist tjakkurinn fram eða til baka. Símkort hefði ekki verið tengt við búnaðinn og því hefði þurft að vera í færi við búnaðinn til að opna hann eða loka. Unnt væri að fá búnað af þessum toga á helstu sölusíðum á internetinu.

10.

E, verkefnastjóri hjá rannsóknarstofu í lyfja- og eiturefnafræði, gaf skýrslu vitnis. Vitnið gerði grein fyrir og staðfesti matsgerðir. Í framburði vitnisins kom meðal annars fram að styrkleiki tveggja sýnishorna úr því kókaíni sem lagt var hald á við rannsókn málsins, 80% og 83%, hefði verið hærri en almennt hefði borist rannsóknarstofunni á árunum 2015–2018. Meðalstyrkleiki þeirra sýna hefði verið 60%. Hið sama hefði verið með styrkleika sýnishorna úr hinu haldlagða amfetamíni, en þau hefðu verið með

meðalstyrkleikann 70%. Á árunum 2010–2018 hefði meðalstyrkleiki sýna sem bárust rannsóknarstofunni hins vegar verið 22%.

Vitnið gerði grein fyrir útreikningum á áætluðu magni hinna haldlögðu fíkniefna miðað við þynningu efnis í neysluskömmtum. Vitnið kvaðst hafa stuðst við nýjasta viðmiðið um styrkleika efnis, en samkvæmt danskri rannsókn frá árinu 2017 væri almennur styrkleiki neysluskammta af amfetamíni 12% og kókaíns 60% miðað við miðgildi. Vitnið tók fram að styrkleiki kókaíns hefði aukist á síðustu árum og væri í dag orðinn töluvert mikill. Að þessu virtu hefði mátt útbúa 73,5 kg af amfetamíni með 12% styrkleika og 6,7 kg af kókaíni með 60% styrkleika.

Hvað varðaði hið haldlagða amfetamín þá kom fram hjá vitninu að sýni úr því efni hefðu verið töluvert rök eða hálfleðjukennd eins og þau bárust rannsóknarstofunni. Styrkleikinn á röku efninu hefði verið um 23–24% að meðaltali. Styrkleiki efna væri hins vegar alltaf mældur í þurrum sýnum á rannsóknarstofunni þar sem það væri eina haldbæra talan sem hægt væri að vigta og miða við í útreikningum. Alltaf væri jafnmikið magn af virka efninu, amfetamíni, hvort sem sýni væri blautt eða þurrt. Styrkleikinn ykist hins vegar hlutfallslega í þurru sýni. Þá væru efni með ýmsum hætti á svörtum markaði, ýmist blaut eða þurr, en oft væru þau geymd í frysti og þá héldist efnið rakt. Reiknuð raunþyngd hins haldlagða amfetamíns, heildarmagnsins, eins og það lægi fyrir sem þurrt efni, væri 12,641 g en þá hefði verið miðað við að 60% raki hefði verið tekinn úr efnunum.

Ekki væri unnt að draga ályktun um aldur efnanna eða hvenær þeim hefði verið pakkað út frá rakastigi þeirra. Uppgufun á efnunum hæfist um leið og pakki með þeim væri opnaður. Rakinn í efninu stafaði af leysisefni en ekki hefði verið rannsakað hvaða efni hefði verið leysiefni í umræddum sýnum. Leysiefnið gæti til dæmis hafa verið metanól, etanól eða asetón, en þau efni gufuðu fremur hratt upp þegar pakkning með efnunum væri opnuð. Vatn kæmi ekki til greina í því sambandi vegna hraðans á uppgufuninni. Ástæðan fyrir rakanum væri sú að þegar fella ætti amfetamínbasa yfir í amfetamínsúlfat væri það gert í leysiefni og með brennisteinssýru. Efnið félli þá til botns og það væri síðan rakt þegar hellt væri ofan af því. Efninu væri síðan strax pakkað og þar með héldist það rakt í pakkningunni en hversu vel það héldist rakt eftir pökkun færi eftir pakkningunni.

Dómkvaddur matsmaður, C, gaf skýrslu fyrir dómi og gerði grein fyrir matsgerð og staðfesti hana. Í framburði matsmanns kom meðal annars fram að samkvæmt því sem kæmi fram í skýrslum ákærðu hjá lögreglu og öðrum gögnum málsins þá lægi fyrir að umræddri bifreið hefði verið ekið á meginlandi Evrópu, auk þess sem hún hefði komið til Íslands á árunum 2018 og 2019. Við matið þyrfti að taka tillit til þess að götur á meginlandinu væru ekki jafnmikið saltaðar til hálkuvarna og gengur og gerist á Íslandi. Að því virtu og með hliðsjón af ástandi á málmi bifreiðarinnar með tilliti til ryðmyndunar o.fl., sem nánar væri gerð grein fyrir í matsgerð, þá hefði það verið meginniðurstaða matsmanns að geymsluhólf bifreiðarinnar hefði verið útbúið á tímabili frá janúar 2018 til júlí sama ár. Í því sambandi þyrfti einnig að hafa í huga hvar bifreiðin hefði verið geymd á milli ferða, hvort það hefði verið innan- eða utanhúss, og hvort akstur hennar hefði verið eðlilegur. Ef bifreiðin hefði verið geymd í einhverjum mæli innan húss þá mætti gera ráð fyrir að lengri tími væri liðinn frá því hólfid hefði verið útbúið og ef svo væri þá væri ekki unnt að segja til um hvenær það hefði verið gert. Leynihólfið hefði verið innanrýmishólf og útbúið sérstaklega í bifreiðinni eftir á. Matsmaður hefði kynnt sér frágang sambærilegra bifreiða frá framleiðanda og ljóst væri að rými þar sem umræddu hólfid hefði verið komið fyrir hefði upprunalega verið ætlað fyrir varadekk. Rýminu hefði verið breytt og plata sett yfir það, auk þess sem botninum hefði verið breytt að neðanverðu.

IV.

Niðurstöður:

Í máli þessu er ákærðu gefinn að sök innflutningur á fíkniefnum sem greinir í ákæru og ákæruvaldið telur varða við 173. gr. a í almennum hegningarlögum. Ákærðu neita báðir sök. Gerð hefur verið grein fyrir framburði ákærðu fyrir dómi, auk vitna og dómkvadds matsmanns, sbr. III. kafla. Þá hefur að nokkru verið gerð grein fyrir málsatvikum og rannsókn lögreglu, sbr. II. kafla. Í málinu er sannað og óumdeilt, og á sér auk þess stoð í framburði beggja ákærðu og öðrum gögnum málsins, að ferðalagi þeirra hingað til lands er rétt lýst í ákæru. Ákærðu byggja vörn sína fyrst og fremst á því til stuðnings sýknukröfu að þeim hafi ekki verið kunnugt um að fíkniefni væru í bifreiðinni þegar þau

voru haldlögð 1. ágúst 2019 á Seyðisfirði og saknæmisskilyrði séu því ekki uppfyllt í málinu.

Ákærði Heinz hefur skýrt komu sína til landsins með þeim hætti að hann hafi verið beðinn að taka að sér að vera ökumaður umræddrar bifreiðar og hafi að launum átt að fá frí á Íslandi með fullu uppihaldi. Þá hafi hann fengið 100 evrur í vasapeninga og honum verið lofað að hann fengi 300 evrur í laun í lok ferðar. Ákærði Heinz hafi staðið í þeirri trú að hann væri að fara í frí með meðákærða Victori-Sorin. Ákærði Heinz hafi ekki vitað um tilgang ferðarinnar hjá meðákærða samkvæmt hans skýringum á ferðinni sem komu fyrst fram eftir að rannsókn málsins hófst 1. ágúst 2019. Ákærði Victor-Sorin hefur borið um að tilgangur ferðarinnar, hvað hann varðaði, hafi verið að sækja peninga í reiðufé til Íslands og fara með þá til baka til Þýskalands. Hann hafi tekið það að sér gegn því að fá greiddar 1.000 evrur í þóknun, auk þess sem hann hafi fengið 700 evrur í vasapeninga fyrir sig og meðákærða Heinz. Meðákærða hafi hins vegar ekki verið kunnugt um hinn fyrirhugaða peningaflutning. Meðákærði hafi verið fenginn til ferðarinnar til þess að vera ökumaður með fyrrgreindum fríðindum. Nánar tiltekið verður ráðið af framburði ákærða Victors-Sorin að hann hafi tekið að sér að flytja peninga úr landi yfir leyfilegum fjárhæðarmörkum, sem eru 10.000 evrur, án þess að gera tollyfirvöldum grein fyrir fjármunum á brottfararstað. Hann hafi þannig með því að fara í ferðina í lok júlí 2019 haft uppi áform um þátttöku í ólöglegri háttsemi í samskiptum við tollyfirvöld hér á landi, sbr. skyldu ferðamanna o.fl. samkvæmt 27. gr. a, sbr. 4. mgr. 172. gr., í tollalögum nr. 88/2005, sbr. 2. og 8. gr. laga nr. 9/2019. Þá verður ráðið af framburði hans að honum hafi verið kunnugt um fyrrgreind fjárhæðarmörk en sams konar reglur um flutning á fjármunum um landamæri og fjárhæðarmörk gilda víðs vegar innan Evrópu, sbr. lögskýringargögn um fyrrgreind ákvæði tollalaga.

Í málinu liggur fyrir að engin fingraför fundust á pakkningum þeirra fíkniefna sem lagt var hald á við leit í bifreiðinni. Efnunum var komið fyrir í tilbúnu og lokuðu hólfi undir skotti bifreiðarinnar og var það útbúið þannig að á bak við skráningarmarki að aftan var læst lok en opnanlegt með fjarstýringu í nálægð við bifreiðina. Fjarstýringin hefur hins vegar ekki fundist í fórum ákærðu eða við leit í bifreiðinni. Um er að ræða breytta bifreið miðað við bifreiðir sömu gerðar frá framleiðanda. Engin sakargögn sem lagt var hald á við rannsókn málsins, þar með talið símagögn, hafa með beinum hætti rennt stoðum undir það að ákærðu hafi komið fíkniefnunum fyrir eða að þeir hafi vitað af þeim í bifreiðinni.

Af málgögnum og málatilbúnaði ákærvaldsins verður ráðið að ekki sé vitað um ætlaða móttakendur efnanna eða aðra meinta vitorðsmenn ákærðu hér á landi. Við rannsókn lögreglu var sjónum hins vegar beint að meintum vitorðsmönnum ákærðu í Þýskalandi, fyrrgreindum A og B. Meðal málgagna eru lögregluskýrslur og skýringarmyndir útbúnar af lögreglu um símasamskipti í júlí 2019, sem ákærðu hafa að nokkru leyti kannast við og renna stoðum undir það að þeir hafi verið í símasamskiptum við A fyrir og á meðan ferðalag þeirra til Íslands stóð yfir í aðdraganda handtöku þeirra.

Ákærvaldið styður kröfu sína um sakfellingu þeim rökum að framburður ákærðu um ferðina til landsins sé ótrúverðugur. Þegar þessi staða er uppi ræðst niðurstaða málsins af mati á því hvort ákærðu hafi mátt vita eða talið líklegt að tilgangur ferðarinnar hefði verið sá að flytja ólögleg fíkniefni til landsins. Við sakarmat skiptir máli hversu trúverðugar skýringar ákærðu eru á tilgangi ferðarinnar til landsins og hversu trúverðugt sé að þeir hafi ekkert vitað af fíkniefnunum, en dómurinn metur hvert sönnunargildi þær staðhæfingar hafa sem varða ekki beinlínis það atriði sem sanna skal en ályktanir má leiða um það, sbr. 2. mgr. 109. gr. laga nr. 88/2008.

Ákærðu kannast ekki við það að hafa verið stressaðir í samskiptum við tollverði. Tollvörður nr. 0301 bar um það fyrir dómi að ákærðu hefðu verið stressaðir en að allur gangur væri yfirleitt á því hvort fólk væri stressað í samskiptum við tollgæslu, ætti það bæði við um þá sem hefðu eða hefðu ekkert að fela. Í framburði rannsóknarlögreglumanns nr. 0109 fyrir dómi kom hins vegar fram að ákærðu hefðu ekki virst vera stressaðir þegar höfð voru afskipti af þeim í upphafi. Að framangreindu virtu er það mat dómsins að ekki sé unnt að slá því föstu að ákærðu hafi verið stressaðir í umrætt skipti auk þess sem óvarlegt sé að láta það hafa þýðingu við sakarmatið.

Ákærði Heinz er þýskur ríkisborgari og ákærði Victor-Sorin er rúmenskur ríkisborgari og þeir eiga það meðal annars sameiginlegt að hafa á sama tíma verið búsettir í Mönchengladbach í Þýskalandi. Ákærði Heinz er þrettán árum eldri en ákærði Victor-Sorin. Af framburði ákærðu fyrir dómi og hjá lögreglu verður ráðið að þeir þekkjast. Við meðferð málsins hefur komið fram að þeir hafi talað saman á ensku og þýsku. Þá hefur komið fram að ákærði Heinz talar takmarkaða ensku og ákærði Victor-Sorin talar takmarkaða þýsku og munu samskipti þeirra hafa verið eftir því og þeir rætt saman um einföld atriði. Ekkert hefur komið fram í málinu um að þeir eigi sameiginleg áhugamál, bakgrunn, lífsviðhorf eða annað þess háttar sem almennt á við um fólk sem ferðast saman í fríi. Meðal annars hefur komið fram við meðferð málsins að ákærði Heinz er fyrrverandi

bankastarfsmaður, fráskilinn og hann eigi uppkominn son og nokkur barnabörn. Þá hefur ákærði Heinz borið um að hann hafi setið í fangelsi í Þýskalandi vegna skattalagabrota. Ákærði Victor-Sorin hefur borið um það að hafa verið búsettur í Þýskalandi í rúm tvö ár ásamt eiginkonu og börnum. Þau hafi hins vegar verið að skilja. Hann hafi starfað við byggingarframkvæmdir í Þýskalandi. Engin gögn eru í málinu sem skýra betur fjölskylduaðstæður eða persónulega hagi ákærðu. Þá hefur ekki verið rætt við framangreinda aðstandendur í Þýskalandi vegna rannsóknar málsins til að skýra betur ferðir ákærðu eða stöðu þeirra að öðru leyti.

Ákærðu hafa báðir borið um að þeir hafi kynnst á árinu 2018 í gegnum fyrrgreindan A og það hafi verið í aðdraganda fyrri ferðar þeirra til Íslands í ágúst það ár. Samkvæmt gögnum málsins mun umræddur maður vera til í raun og veru og er hann rúmenskur ríkisborgari með skráð heimilisfang í Mönchengladbach. Lögreglu hér á landi hefur hins vegar ekki reynst unnt með milligöngu lögreglu þar ytra að ná tali af honum í Þýskalandi vegna rannsóknar málsins. A er talinn hafa farið til Rúmeníu. Þá verður ráðið af því sem fram hefur komið að lögregla hafi ekki talið gerlegt að reyna að nálgast hann í Rúmeníu fyrir málshöfðun með aðstoð rúmenskra yfirvalda og því hafi ekki verið óskað eftir því. Liggur því ekki fyrir hans hlið varðandi meint atvik og verður að taka tillit til þess við úrlausn málsins.

Ákærðu ber saman um að A standi fyrir byggingarstarfsemi í Þýskalandi. Engin gögn liggja fyrir í málinu sem styðja það hvort það sé rétt. Að þessu virtu verður við úrlausn málsins ekki útilokað að A starfræki einhvers konar byggingarstarfsemi í Þýskalandi. Þessu til viðbótar hefur ákærði Heinz borið um það hjá lögreglu og fyrir dómi að A hafi sagt sér eftir fyrri ferðina til Íslands á árinu 2018 að hann tengdist tilteknum samtökum. Þá kannaðist ákærði Heinz jafnframt við það að sér hefði verið kunnugt um það af fréttum í sjónvarpi að umrædd samtök gætu tengst afbrotastarfsemi. Ákærði Victor-Sorin hefur fyrir dómi og hjá lögreglu vísað þessu á bug en hann hefur talið hugsanlegt að A hafi með fyrrgreindum hætti verið að blekkja meðákærða í þeim tilgangi gera sig gildandi fyrir honum. Slíkt samrýmist persónuleika A og því gæti það hafa gerst. Ákærði Heinz dró nokkuð í land um fyrrgreind atriði þegar hann gaf skýrslu fyrir dómi og kannaðist ekki við framburð sinn hjá lögreglu 15. ágúst 2019 þess efnis að vinur sonar hans hefði kynnt ákærða fyrir A og að þeir þekktust í tengslum við umrædd samtök. Framburður ákærða Heinz hjá lögreglu um þetta liggur hins vegar fyrir í hljóð- og myndupptöku sem fylgir gögnum málsins. Ákærði Heinz hefur ekki að neinu leyti skýrt

breyttan framburð sinn um þetta fyrir dómi. Þá liggur fyrir í gögnum málsins, í hljóði og mynd, framburður ákærða Victors-Sorin um að hann hafi haft áhyggjur af öryggi eiginkonu sinnar í Þýskalandi eftir að rannsókn máls þessa hófst. Engin gögn liggja hins vegar fyrir sem skýra það hvort það sé rétt að A hafi í raun tengsl við umrædd samtök. Samkvæmt framburði rannsóknarlögreglumanns nr. 0109 var ekki talin ástæða til að kanna það frekar en vitnið tók hins vegar fram í því sambandi að lögregla hefði ekki dregið það í efa að A gæti tengst alþjóðlegum glæpasamtökum. Að framangreindu virtu, og þar sem ekki reyndist unnt að taka skýrslu af A við rannsókn málsins hjá lögreglu, auk þess sem annarra gagna nýtur ekki við, þá er það mat dómsins að óvarlegt sé að slá neinu föstu um það að hann hafi í raun tengsl við samtök af þeim toga sem ákærði Heinz hefur borið um.

Ákærði Victor-Sorin hefur borið um það að hann hafi starfað sem verktaki fyrir A vegna fyrrgreindrar byggingarstarfsemi. Þá hefur ákærði Heinz borið um það að A hafi fyrst leitað til hans með færslu bókhalds vegna slíkrar starfsemi. Af því hafi ekki orðið en ákærði Heinz hafi hins vegar leyft verkamönnum á vegum A að búa í húsnæði sínu í Mönchengladbach og verður ráðið að um hafi verið að ræða útleigu á húsnæði. Engar upplýsingar liggja fyrir í gögnum málsins sem varpa frekara ljósi á það hvort framangreind tengsl ákærðu við A kunni að einhverju leyti að vera rétt. Samkvæmt framburði rannsóknarlögreglumanns nr. 0109 bárust engin gögn um fjárhagsupplýsingar ákærðu frá lögreglu í Þýskalandi. Að þessu virtu og þar sem annarra gagna nýtur ekki við verður við úrlausn málsins ekki útilokað að ákærðu kunni að einhverju leyti að tengjast A í gegnum einhvers konar byggingarstarfsemi á hans vegum í Þýskalandi. Það eitt og sér útilokar ekki meint brot ákærðu samkvæmt ákæru né heldur að A kunni að tengjast því meinta broti sem samverkamaður.

Fyrir liggur að ákærðu komu fyrst saman til Íslands með umrædda bifreið 2. til 9. ágúst 2018. Ákærðu hafa skýrt þá ferð með sama hætti og ferðina 2019. Framburður ákærðu um þessa fyrri ferð og aðdraganda hennar er í aðalatriðum svipaður, að því frátöldu að ákærði Heinz hefur borið um að hafa sótt bifreiðina ásamt meðákærða og tveimur eða þremur mönnum, vinnufélögum meðákærða, í bílakjallara. Ekkert um þetta hefur hins vegar komið fram hjá ákærða Victor-Sorin. Þá hefur verið misræmi í framburði ákærðu um meinta aðkomu B að þessari ferð o.fl. sem nánar greinir síðar.

Ákærðu ber saman um að þeir hafi farið saman í vinnuferðir á árinu 2019 á vegum byggingarstarfsemi A, annars vegar 14.–15. febrúar til Basel og hins vegar 17. maí til

Oslóar. Ákærði Heinz hafi farið sem ökumaður og ákærði Victor-Sorin sem erindreki á vegum A. Í bæði skiptin hafi verið farið á umræddri bifreið. Lögregla hefur aflað upplýsinga úr haldlögðum símtækjum ákærðu sem renna stöðum undir það að þessar ferðir hafi verið farnar í raun og veru. Hið sama á við um upplýsingar sem aflað var frá lögreglu í Noregi varðandi för fyrrgreindrar bifreiðar um landamæri Noregs á umræddum tíma. Framburður ákærðu um framangreindar ferðir er hins vegar óskýr, að nokkru leyti misvísandi, og þá hafa þeir ekki að öllu leyti verið stöðugir í framburði sínum.

Hvað varðar Baselferðina þá ber ákærðu ekki saman um það hvort bifreiðin hafi verið færð til á bifreiðastæði við hótelið og hvort það hafi tengst því að ákærði Victor-Sorin hafi hitt mann við hótelið. Ákærði Heinz hefur borið um það fyrir dómi og hjá lögreglu að bifreiðin hafi verið færð til. Ákærði Victor-Sorin hefur hins vegar vísað þessu á bug. Þá hefur framburður ákærða Heinz ekki verið stöðugur um það hvort bifreiðin var fjarlægð eða hvort hún var færð til. Af framburði hans hjá lögreglu verður ráðið að bifreiðin hafi verið fjarlægð en af framburði hans fyrir dómi verður ráðið að hún hafi verið færð til. Að mati dómsins er ekki hægt að slá neinu föstu um það hvort bifreiðin hafi í raun verið færð til eða hvort hún hafi verið fjarlægð og síðan skilað til baka. Stendur orð gegn orði um það. Engu að síður liggur fyrir framangreindur óskýrleiki og misræmi í framburði ákærðu um þetta atriði. Hvað varðar Oslóarferðina þá er mjög óskýrt hjá ákærðu hvert var farið, hvenær, hvar og hvern þeir hittu. Við meðferð málsins fyrir dómi kom fram hjá ákærða Victor-Sorin að A hefði framan af fylgt þeim í þeirri ferð en snúið til baka þegar þeir voru staddir í Danmörku og ljóst var að arkitekt sem þeir ætluðu að hitta væri farinn til Noregs. Ekkert kom fram hjá ákærða Heinz fyrir dómi um að A hefði verið með þeim í fyrrgreindri för. Hið sama var um framburð hans hjá lögreglu. Þá var það fyrst fyrir dómi sem ákærði Victor-Sorin bar um það að þeir hefðu lánað fyrrgreindum arkitekt bifreiðina í Noregi svo hann kæmist heim til sín seint um kvöld. Ekkert um þetta kom fram í framburði ákærða Heinz fyrir dómi né heldur hjá lögreglu. Þá eru skýringar ákærða Victor-Sorin um að nauðsynlegt hafi verið að hitta arkitekt í Osló og Basel til að fá teikningar og fleira í þeim dúr afar sérkennilegar og með nokkrum ólíkindablæ.

Framburður ákærðu um nokkurra daga ferð þeirra í júlí 2019 með flugi til og frá Malaga er mjög óskýr og takmarkaður. Þeir hafa borið um að hafa verið saman í frúi og hafa verið uppi grunsemdir við rannsókn málsins um misræmi í töskufjölda til og frá

staðnum. Rannsókn málsins er mjög takmörkuð um þennan hluta málsins og í raun allt á huldu um þessa ferð og hvers vegna þeir tveir voru að ferðast saman í fríi.

Hið sama á að mörgu leyti við um ferð ákærða Victors-Sorin síðar í sama mánuði flugleiðis til og frá Íslandi, en sú ferð var í raun farin samkvæmt gögnum málsins. Ákærði Victor-Sorin hefur borið um það fyrir dómi að ferðin hafi tengst byggingarstarfsemi A. Framburður hans þess efnis að hann hafi komið hingað til lands á vegum A til að hitta mann sem hann viti ekki deili á í tengslum við byggingarverkefni á ótilgreindum bar í Reykjavík og afhent honum ferðatösku í tengslum við öflun á vinnufatnaði er hins vegar mjög sérkennilegur og með miklum ólíkindablæ. Hið sama á við um framburð hans um annan erlendan mann, einn eða tvo, sem kom til landsins á svipuðum tíma og hann kannast við að hafa verið í samskiptum við, og hann hefur borið um að hafi verið á vegum A og komið af sama tilefni. Í þessum hluta málsins hafa einnig verið uppi grunsemdir hjá lögreglu um misræmi í töskufjölda ákærða Victors-Sorin og samferðamanna. Þá hefur ákærði Victor-Sorin borið um það fyrir dómi að meðákærði hafi átt að fylgja verkamönnum á vegum A til landsins vegna fyrrgreinds byggingarverkefnis. Ákærði Heinz hefur hins vegar ekkert kannast við það við skýrslugjöf fyrir dómi. Samkvæmt gögnum sem lögregla aflaði frá Western Union á Íslandi liggur hins vegar fyrir að ákærði Heinz virðist tengjast þessari ferð með þeim hætti að hann var á þessum tíma skráður viðtakandi á peningafærslu frá Íslandi að fjárhæð 1.680 evrur. Færslan var send 16. júlí 2019 á pósthúsinu í Síðumúla í Reykjavík frá ferðafélaga ákærða Victors-Sorin í umræddri ferð. Ákærði Victor-Sorin hefur borið um það fyrir dómi að peningarnir hafi verið sendir fyrir milligöngu A en beiðni frá B hafi verið þar að baki. Hið sama hafi átt við um sendingu á 1.679 evrum sama dag með sama hætti í pósthúsinu á Hagatorgi í Reykjavík. Sú færsla var skráð á ákærða Victor-Sorin sem sendanda og nafn rúmenskrar konu sem móttakanda. Ákærði Victor-Sorin hefur borið um það fyrir dómi að sú kona sé eiginkona A. Ákærði Heinz hefur fyrir dómi kannast við að hafa farið sama dag á pósthús í Þýskalandi og veitt fyrrgreindri peningafjárhæð viðtöku og það hafi verið að beiðni A. Fjármunirnir hafi verið vegna byggingarstarfseminnar. Í þessu samhengi verður ekki litið fram hjá því að í gögnum málsins kemur fram að um líkt leyti sama dag var sent SMS-skeyti úr símanúmeri ákærða Heinz í símanúmer A með ljósmynd af persónuskilríkjum hins fyrrnefnda. Af þessu verður ráðið að ákærði Heinz hafi haft stærra hlutverki að gegna en því að vera aðeins ökumaður og að leigja út húsnæði til byggingarverkamanna á vegum A.

Ákærðu ber að nokkru leyti saman um að það hafi verið að tilhlutan A sem þeir fóru til Íslands í lok júlí 2019 á umræddri bifreið í aðdraganda þess að þeir voru handteknir 1. ágúst sama ár. Hið sama á við um fyrri ferð þeirra til Íslands með bifreiðina árið á undan. Af framburði ákærðu verður ráðið að þeir telji að A kunni að standa á bak við flutning fíkniefnanna sem voru haldlögð 1. ágúst 2019. Varðandi seinni ferðina þá ber ákærðu ekki saman um hvort ákærði Victor-Sorin hafi leitað til ákærða Heinz um að fara ferðina. Ákærði Heinz hefur borið um það fyrir dómi að ákærði Victor-Sorin hafi nokkrum vikum áður en ferðin var farin leitað til hans eða upplýst hann um að hann væri að fara. Þau samskipti hafi verið á Facebook. Ákærði Victor-Sorin hefur hins vegar borið um það að A hafi leitað til ákærða Heinz varðandi ferðina. Það sem helst hefur skilið á milli í framburði þeirra um ferðirnar til Íslands er hvort B hafi staðið á bak við þær. Það er fyrst og fremst ákærði Victor-Sorin sem hefur borið um meinta aðkomu B að málinu.

Lítið sem ekkert er vitað um B eða hvort hann er í raun og veru til. Samkvæmt framburði lögreglufulltrúa nr. 8825 og rannsóknarlögreglumanns nr. 0109 var ekki unnt að fá staðfest hjá lögreglu í Þýskalandi að maður með því nafni væri þar til. Þá hefur komið fram í framburði fyrrgreinds rannsóknarlögreglumanns að lögregla hér á landi hafi uppi verulegar efasemdir um að maðurinn sé í raun og veru til og að vísbendingar séu uppi um að B sé í raun A. Að mati dómsins bendir margt til þess að framangreindar efasemdir um tilvist B eigi við rök að styðjast. Þegar farið er yfir framburð Vectors-Sorin hjá lögreglu 15. og 28. ágúst 2019, sem er í hljóði og mynd, í tengslum við símagögn þá verður ekki annað ráðið en að ákærði hafi þá verið að bera um A þrátt fyrir að hann hafi áður verið búinn að bera um B varðandi þau sömu samskipti. Þá verður framburður ákærða Vectors-Sorin fyrir dómi um símasamskipti sín á leið til landsins í lok júlí 2019 ekki skilinn með öðrum hætti en að þau samskipti hafi í raun verið við A en ekki B. Fyrrgreindar peningasendingar 16. júlí 2019 frá Íslandi með Western Union virðast hafa verið að beiðni A og ekkert í þeim gögnum eða framburði ákærða Heinz fyrir dómi styður það að B hafi haft einhver tengsl við þann hluta málsins. Ákærði Victor-Sorin hefur hins vegar borið um hið gagnstæða hvað þetta varðar eins og áður greinir. Fyrir liggur að við rannsókn málsins hjá lögreglu kannaðist ákærði Heinz ekkert við mann með nafninu B eða að maður með það nafn hefði tengst ferðum hans til Íslands. Framburður hans um þetta var hinn sami framan af við meðferð málsins fyrir dómi. Við framhald aðalmeðferðar breytti ákærði Heinz hins vegar framburði sínum um B og kvaðst kannast við að hafa hitt B í aðdraganda fyrri ferðarinnar til Íslands á árinu 2018 og A hefði á þeim

tíma sagt honum að maðurinn væri frændi ákærða Victors-Sorin. Þá kvaðst ákærði Heinz hafa séð B þegar hann kom til baka eftir fyrri Íslandsferðina. Ákærði skýrði framangreinda breytingu á framburði sínum þannig að ákærði Victor-Sorin hefði í framhaldi af skýrslugjöf fyrir dómi við aðalmeðferð komið að máli við sig í fangelsinu á Hólmsheiði og útskýrt fyrir sér að hann hefði í raun hitt B í tvígang og ákærði Heinz þá áttað sig á því að það væri rétt. Ákærði Victor-Sorin bar um það við framhald aðalmeðferðar að hann hefði átt fyrrgreind samskipti við meðákærða í fangelsinu nokkrum dögum áður. Að mati dómsins er varhugavert að byggja á skýringum af þessum toga á breyttum framburði fyrir dómi. Að framangreindu virtu liggur fyrir að framburðir ákærðu hafa verið óstöðugir og ósannfærandi um B.

Umrædd bifreið, sem var haldlögð, er í þýskri bifreiðaskrá skráð á ákærða Victor-Sorin. Fyrir liggur að bifreiðin hefur nokkrum sinnum í þeirri skrá verið skráð á nafn hans frá árinu 2018. Ákærði Victor-Sorin hefur gefið skýringar á þeirri skráningu en samkvæmt því sem fram kemur í gögnum málsins og skýrslu rannsóknarlögreglumans nr. 0109 fyrir dómi geta verið eðlilegar skýringar á því. Óvarlegt er því að láta þetta atriði hafa sérstaka þýðingu við sakarmatið. Við úrlausn málsins og mat á framburði ákærðu verður hins vegar ekki litið fram hjá því að umrædd bifreið var með sérútbúnu leynihólfi, eins og áður greinir. Þá liggur fyrir að umrædd bifreið er samnefnari í samskiptum ákærðu og sameiginlegum ferðum þeirra til Íslands, auk ferða þeirra til Basel og Oslóar. Fram hefur komið í framburði þeirra beggja að aðeins kom til greina að nota umrædda bifreið í fyrrgreindum ferðum. Þessu til viðbótar liggur fyrir matsgerð dómkvadds matsmanns, auk skýrslu hans fyrir dómi, um að líkur standi til þess að bifreiðin hafi verið búin fyrrgreindu leynihólfi allan þann tíma sem hún var í notkun hjá ákærðu. Þegar allt þetta er sett í samhengi við komu ákærðu til Seyðisfjarðar 1. ágúst 2019 með umrædd fíkniefni falin í bifreiðinni, þá er það mat dómsins að þær skýringar ákærðu fái vart staðist að þeir hafi ekki vitað af efnunum í leynihólfi bifreiðarinnar. Um er að ræða hólfi undir farangursrými bifreiðar á stað þar sem varadekki var ætlað að vera samkvæmt upprunalegri gerð bifreiðar frá framleiðanda, sbr. framburð matsmanns fyrir dómi. Í framburði tollvarðar nr. 0810 fyrir dómi kom meðal annars fram að sést hefði í jaðar á plötu undan dúk í skotti bifreiðarinnar án þess að hann væri rifinn frá. Það að ákærðu hafi keyrt langar vegalengdir á bifreiðinni á milli staða í nokkur skipti á fyrrgreindum tíma án þess að gera sér grein fyrir því að ekkert hólfi fyrir varadekk væri í bifreiðinni er ekki sannfærandi.

Hið sama á við um að þeir hafi ekki orðið varir við neinar breytingar á skotti bifreiðarinnar.

Samkvæmt öllu framangreindu er ljóst að framburður ákærðu hefur verið nokkuð á reiki, ósamrýmanlegur og ósannfærandi á köflum. Þá ber að líta til þess að ákærði Heinz hefur borið um það að hafa verið með upplýsingar um að A tengdist tilteknum samtökum og að honum hafi jafnframt verið kunnugt um að þau samtök gætu tengst afbrota-starfsemi. Í ljósi allra atvika og þess sem að framan er rakið verður að telja að framburður þeirra sé í meginatriðum ótrúverðugur um það að þeim hafi verið alls ókunnugt um raunverulegan tilgang fararinnar og að þeir hafi ekki vitað um fíkniefnin falin í leynihólfi bifreiðarinnar þegar þeir komu til landsins 1. ágúst 2019. Að mati dómsins verður að telja, í ljósi alls þess sem að framan er rakið, að ákærðu hafi að minnsta kosti látið sér í léttu rúmi liggja að í bifreiðinni væru falin fíkniefni sem þeir höfðu með sér til landsins. Ljóst er af magni og styrkleika fíkniefnanna að þau voru ætluð til sölu og dreifingar hér á landi í ágóðaskyni. Með vísan til alls framangreinds og heildstæðs mats á framburði ákærðu er það mat dómsins að hafið sé yfir skynsamlegan vafa að ákærðu hafi staðið að þeim innflutningi fíkniefna sem þeim er gefinn að sök í ákæru og að saknæmisskilyrði séu nægjanlega uppfyllt. Verða þeir því báðir sakfelldir fyrir þá háttsemi sem lýst er í ákæru og þar er réttilega heimfærð til refsíákvæða.

Ákærðu hafa samkvæmt sakavottorði ekki áður gerst brotlegir við lög hér á landi. Þeir hafa verið fundnir sekir um innflutning á miklu magni af amfetamíni og kókaíni sem lagt var hald á og voru efnin ætluð til sölu og dreifingar í ágóðaskyni. Fíkniefnin voru með miklum efnastyrkleika og því talsverð hætta af verknaðinum. Horfir það til refsipýngingar, sbr. 3. tölul. 1. mgr. 70. gr. almennra hegningarlaga og dóma Hæstaréttar í málum nr. 149/2007 og 150/2009. Þyngd amfetamíns, sem tekin er upp í verknaðarlýsingu ákæru, miðast við samtölu á haldlögðu amfetamíni eins og það var vegið hjá tæknideild lögreglu við upphaf rannsóknar málsins. Hið sama á við um kókaínið. Fyrir liggur að amfetamínið var rakt en kókaínið var þurrt á þessum tíma. Reiknuð þyngd hins haldlagða amfetamíns er hins vegar 12.641 g miðað við þurrt efni, sbr. matsgerð rannsóknarstofu í lyfja- og eiturefnafræði og framburð vitnisins E fyrir dómi. Við ákvörðun refsingar ber fyrst og fremst að leggja til grundvallar þyngd og rakastig efnanna eins og þau voru við haldlagningu við upphaf rannsóknar, eins og jafnan er gert í málum af þessum toga. Hins vegar þykir rétt að taka tillit til þess við refsíákvörðun, ákærðu til hagsbóta, að amfetamínið var rakt þegar það var vegið og það því þyngra en þurrt efni,

sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 667/2006. Þessu til viðbótar ber við refsíákvörðun til málsbóta að líta til fyrrgreinds lágs ásetningsstigs ákærðu, sbr. 6. tölul. 1. mgr. 70. gr. almennra hegningarlaga. Að þessu virtu þykir refsing ákærðu, hvors um sig, hæfilega ákvörðuð fangelsi í sjö ár. Með vísan til 76. gr. almennra hegningarlaga skal draga frá refsingunni óslitið gæsluvarðhald sem ákærðu hafa sætt frá 3. ágúst 2019 til dagsins í dag að telja.

Með vísan til 6. mgr. 5. gr. laga nr. 65/1974 og 2. mgr. 14. gr. reglugerðar nr. 233/2001, sbr. reglugerð nr. 848/2002, verður fallist á kröfu ákæruvaldsins um upptöku á 37.755,28 g af amfetamíni og 4.965,28 g af kókaíni.

Fíkniefnin sem flutt voru til landsins og lagt var hald á voru falin í bifreiðinni MG VI 814 af gerðinni Austin Mini Cooper en ákærði Victor-Sorin er skráður eigandi hennar samkvæmt þýskri ökutækjaskrá. Ákærði Victor-Sorin krefst þess að kröfu um upptöku á bifreiðinni verði vísað frá dómi þar sem skilyrði fyrir útgáfu framhaldsákæru hafi ekki verið uppfyllt. Fyrir liggur að bifreiðin var haldlögð við rannsókn málsins á þeim grundvelli að grunur var uppi um að hún hefði verið notuð til að flytja inn fíkniefni. Frá upphafi lá þannig fyrir að líkur væru á því að gerð yrði krafa um upptöku á bifreiðinni eins og jafnan er gert í málum af þessum toga. Augljós mistök áttu sér því stað hjá ákæruvaldinu að tilgreina ekki upptökukröfu á bifreið í ákæru þegar málið var höfðað. Með framhaldsákæru var því gerð leiðrétting á augljósri villu í ákæru og var framhaldsákæran gefin út áður en tvær vikur voru í aðalmeðferð. Skilyrði 1. mgr. 153. gr. laga nr. 88/2008 voru því nægjanlega uppfyllt. Að þessu virtu verður ekki fallist á framangreinda frávísunarkröfu. Fyrir liggur að umrædd bifreið var notuð við framningu stórfellds fíkniefnalagabrots ákærðu. Að því virtu og með vísan til 1. tölul. 1. mgr. 69. gr. a í almennum hegningarlögum verður fallist á kröfu ákæruvaldsins um upptöku bifreiðarinnar til ríkissjóðs.

Með vísan til 1. mgr. 235. gr. laga nr. 88/2008 verður ákærðu gert að greiða allan sakarkostnað málsins. Undir hann fellur sakarkostnaður samkvæmt yfirliti ákæruvaldsins og öðrum framlögðum skjölum um útlagðan kostnað, samtals 6.020.822 krónur, og verður honum skipt jafnt á ákærðu að öðru leyti en því að útlagður kostnaður ákæruvaldsins vegna þóknunar Hilmars Gunnlaugssonar lögmanns, 856.792 krónur, verður felldur á ákærða Heinz þar sem lögmaðurinn var skipaður verjandi hans á fyrri stigum málsins. Þá verður útlagður kostnaður ákæruvaldsins vegna matsgerðar dómkvadds matsmanns, 1.197.623 krónur, felldur á ákærða Victor-Sorin þar sem hann var matsbeiðandi. Einnig

verður ákærða Heinz gert að greiða skipuðum verjanda sínum, Þorgils Þorgilssyni lögmanni, málsvarnarlaun, sem verða látin ráðast af tímaskýrslu, 4.539.154 krónur með virðisaukaskatti, og aksturskostnað verjanda, 83.250 krónur, sbr. auglýsingu nr. 1/2019 um akstursgjald ríkisstarfsmanna, auk útlagðs kostnaðar verjanda, 67.515 krónur, samtals 4.689.919 krónur. Þessu til viðbótar verður ákærða Victori-Sorin gert að greiða skipuðum verjanda sínum, Gísla M. Auðbergssyni lögmanni, málsvarnarlaun, sem verða látin ráðast af tímaskýrslu, 6.469.101 krónu með virðisaukaskatti, 288.378 krónur í aksturskostnað verjanda, og 937.252 krónur í dagpeninga og útlagðan kostnað verjanda, samtals 7.694.731 krónu.

Af hálfu ákærvaldsins flutti málið Anna Barbara Andradóttir aðstoðarsaksóknari. Daði Kristjánsson héraðsdómari kveður upp dóm þennan.

D ó m s o r ð:

Ákærði, Heinz Bernhard Sommer, sæti fangelsi í sjö ár.

Ákærði, Victor-Sorin Epifanov, sæti fangelsi í sjö ár.

Til frádráttar refsingu ákærðu kemur gæsluvarðhald sem þeir hafa sætt hvor um sig óslitið frá 3. ágúst 2019 til dagsins í dag.

Upptæk eru gerð 37.755,28 g af amfetamíni og 4.965,28 g af kókaíni.

Bifreið af gerðinni Austin Mini Cooper með þýska skráningarnúmerinu [...] er gerð upptæk til ríkissjóðs.

Ákærði Heinz greiði málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Þorgils Þorgilssonar lögmanns, 4.539.154 krónur, 83.250 krónur í aksturskostnað verjanda og 67.515 krónur vegna útlagðs kostnaðar verjanda, auk 2.839.995 króna í annan sakarkostnað.

Ákærði Victor-Sorin greiði málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Gísla M. Auðbergssonar lögmanns, 6.469.101 krónu, og 288.378 krónur í aksturskostnað verjanda og 937.252 krónur vegna dagpeninga og útlagðs kostnaðar verjanda, auk 3.180.826 króna í annan sakarkostnað.

Daði Kristjánsson